

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

Talousarvio 2022 ja Toiminta- ja taloussuunnitelma 2022 - 2024

KUNTAYHTYMÄN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntayhtymäkonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tämä asiakirja sisältää Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän talousarvion vuodelle 2022 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2022-2024. Tulosalueiden toimenpiteet kuntayhtymän strategioiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi määritellään tulosaluekohtaisissa toimintasuunnitelmissa, jotka johtoryhmä hyväksyy.

SISÄLLYSLUETTELO

YLEINEN OSA	3
1. Kuntayhtymän tehtävät.....	3
2. Kuntayhtymän toimintaympäristö	6
3. Koulutuksen valtakunnalliset linjaukset.....	13
4. Kuntayhtymän strategiat ja tavoitteet.....	16
5. Henkilöstösuunnitelma	20
6. Talousarvion laadinnan periaatteet	22
7. Talousohjauksen perusteet	25
8. Tulostavoitteet ja talousarvion sitovuus.....	27
9. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	33
TULOSLASKELMAOSA	34
INVESTOINTIOSA	38
RAHOITUSOSA	41
TALOUSSUUNNITELMAN YHDISTELMÄ.....	42

YLEINEN OSA

1. Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän perustehtävänä on järjestää lain 531/2017 mukaista ammatillista koulutusta.

Kuntayhtymä järjestää seuraavien koulutusalojen ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja

- kauppa, hallinto ja oikeustieteet
- luonnontieteet
- tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)
- tekniikan alat
- maa- ja metsätalousalat
- terveys- ja hyvinvointialat
- palvelualat

Kuntayhtymällä on oikeus antaa tutkintokoulutusta ja myöntää tutkintoja yhteensä 63 tutkintoon.

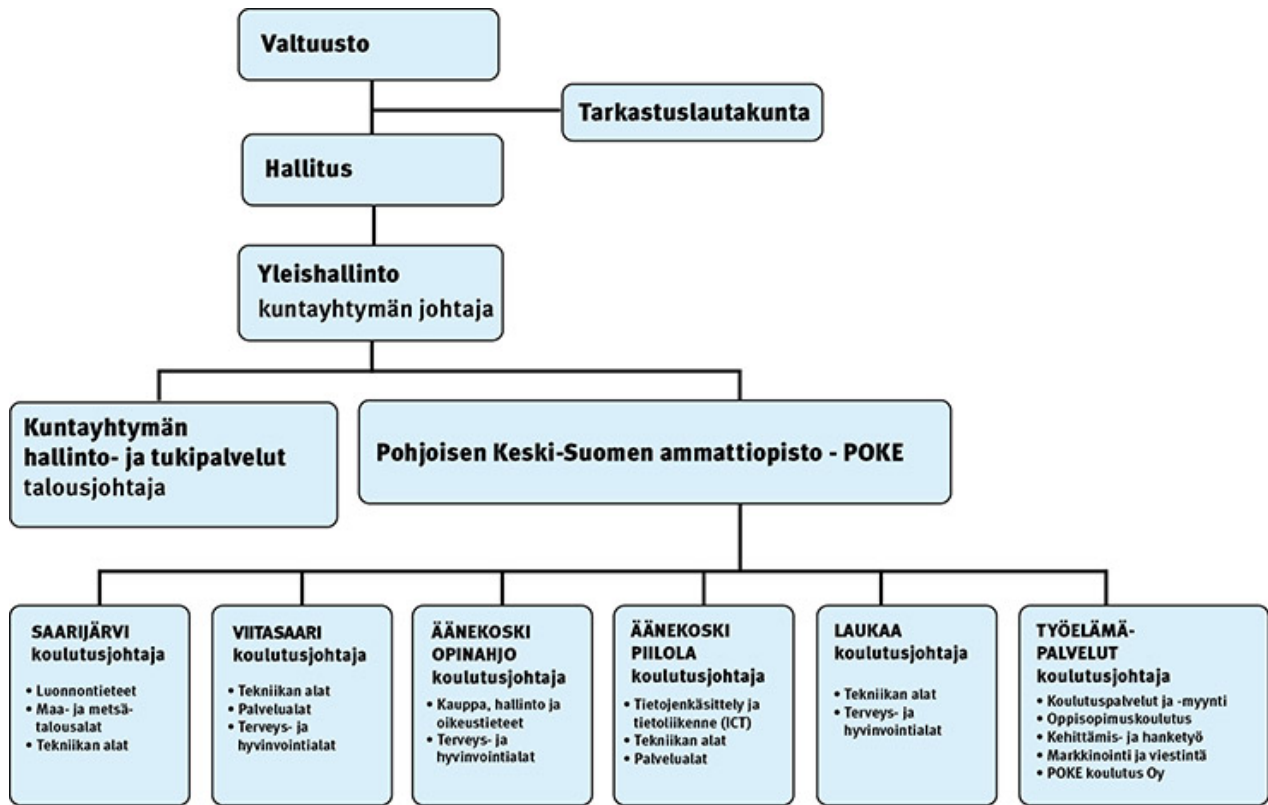
Järjestämisluvan mukaisia tutkintoja ja koulutusta voidaan järjestää myös työvoimakoulutuksena. Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän puitteissa oppisopimuskoulutuksena voidaan järjestää kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen lisäksi kuntayhtymä järjestää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA). Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUV) alkaa 1.8.2022. TUV-koulutuksessa yhdistyvät aiemmat perusopetuksen lisäopetus, lukioon valmistava koulutus (LUV) ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (VALMA).

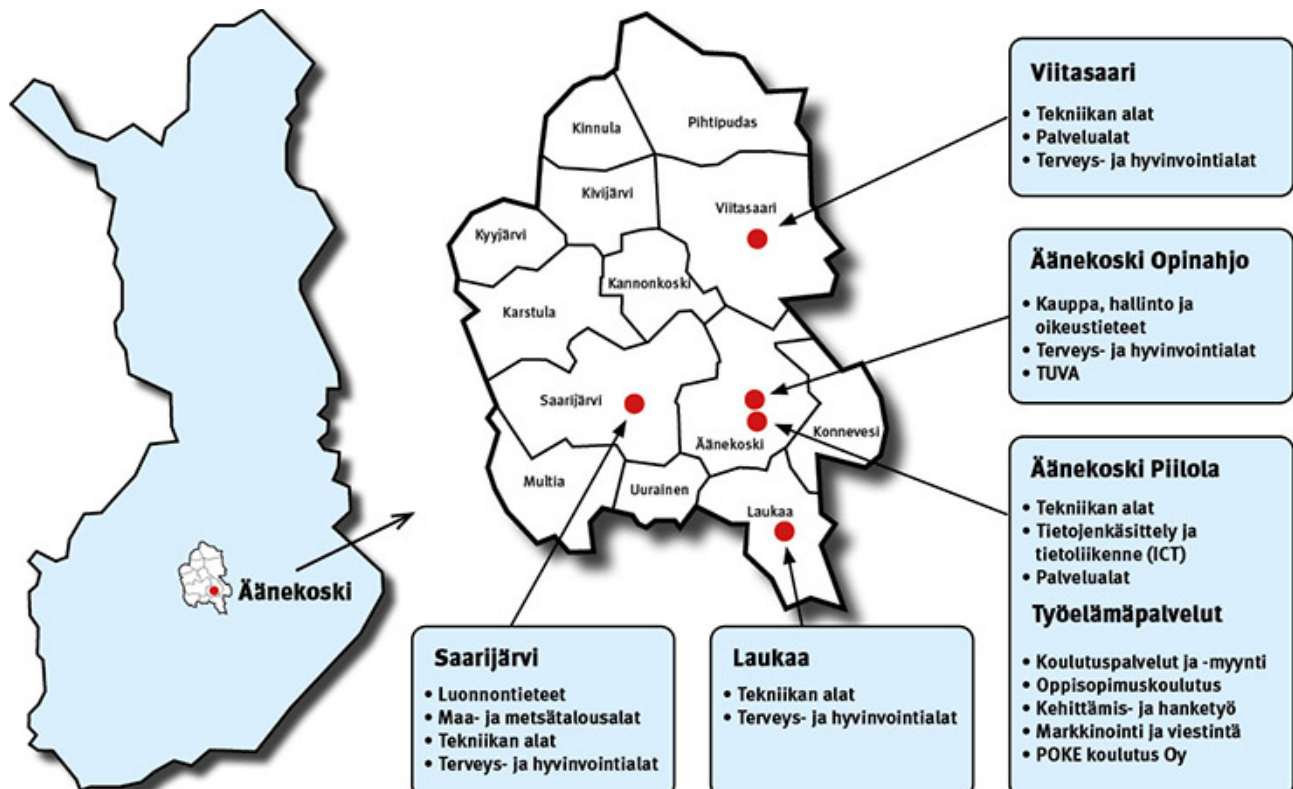
Kuntayhtymä toimii myös kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutusta antavana koulutuskeskuksena ja antaa alan jatkokoulutusta.

Organisaatio 1.1.2020 lukien

Tehtäviensä toteuttamiseksi kuntayhtymä ylläpitää Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistoa (POKE). Sen toimipaikat sijaitsevat Äänekoskella, Saarijärvellä, Viitasaarella ja Laukaassa. Näiden lisäksi koulutusta järjestetään muualla jäsenkunnissa tarpeen mukaan.

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto kokoaa yhteen monipuolisen koulustarjonnan ja asiantuntemuksen. Se palvelee laaja-alaisesti pohjoista Keski-Suomea ja sen elinkeinoelämää sekä edistää alueen kehittämiseksi asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on monipuolista. Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä on Jyväskylän ammattikorkeakoulun osaomistaja.

POKE koulutus Oy

Kuntayhtymän tytäryhtiö POKE koulutus Oy toteuttaa kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettavaa koulutusmyyntiä, jonka kuntalaki velvoittaa yhtiöittämään. Yhtiö järjestää ja myy eitutkintoon valmistavaa koulutusta sekä koulutukseen liittyviä palveluja.

POKE koulutus Oy kuuluu kuntayhtymäkonserniin kuntayhtymän omistaessa sen koko osakekannan (100 %). Lisäksi kuntayhtymä toimittaa ja tuottaa osakeyhtiölle keskinäisessä palvelusopimuksessa sovittuja koulutuspalveluja ja niihin liittyviä tukipalveluita.

2. Kuntayhtymän toimintaympäristö

Kuntayhtymän toiminta-alue

Toiminnallisesti alue jakautuu Saarijärven–Viitasaaren seutukuntaan ja Äänekosken seutukuntaan. Laukaa ja Uurainen kuuluvat Jyväskylän seutukuntaan ja Multia Keuruun seutukuntaan. Laukaa ja Uurainen ovat jäsenkuntina myös Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä.

Pohjoinen Keski-Suomi on Keski-Suomen maakunnan sisällä ominaispiirteiltään poikkeava. Se muodostaa maantieteellisesti laajan yhtenäisen alueen. Yhteistä ovat pitkät etäisyydet, pienet kunnat ja väestökehityksen haasteet. Elinkeinorakenne toiminta-alueen sisällä on vaihteleva. Kuntatalouden yleisen kehityksen mukaisesti alueen useimpien kuntien taloustilanne on kireä. Kuntien liikkumavaraa palvelujen järjestämisessä kaventaa väestön vähene- misestä ja ikääntymisestä sekä työpaikkojen vähenemisestä seurannut tulopohjan pienene- minen.

Kuntayhtymän toiminta-alue käsittää 13 pohjoisen Keski-Suomen kuntaa. Jäsenkuntien asu- kasluku, ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä ja omistusosuus kuntayhtymästä ovat:

Kunta	Asukasmäärä ¹	Opiskelijat ²	Peruspääoma	Omistus -%
Kannonkoski	1 321	40	56 384,32	1,59 %
Karstula	3 793	49	148 939,71	4,20 %
Kinnula	1 581	24	101 775,47	2,87 %
Kivijärvi	1 087	13	70 569,05	1,99 %
Konnevesi	2 578	67	122 343,33	3,45 %
Kyyjärvi	1 240	9	19 504,01	0,55 %
Laukaa	18 802	202	228 374,22	6,45 %
Multia	1 496	5	31 915,65	0,90 %
Pihtipudas	3 876	78	254 970,60	7,20 %
Saarijärvi	9 161	229	544 693,80	15,37 %
Uurainen	3 620	49	52 128,90	1,47 %
Viitasaari	6 079	163	438 308,29	12,37 %
Äänekoski	18 343	624	1 473 668,69	41,59 %
Muut	0	402		
Yhteensä	72 977	1 954	3 543 576,04	100,00 %

¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-8381.
Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 25.10.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vamuu/meta.html>

² Perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat ja VALMA-opiskelijat 25.10.2021

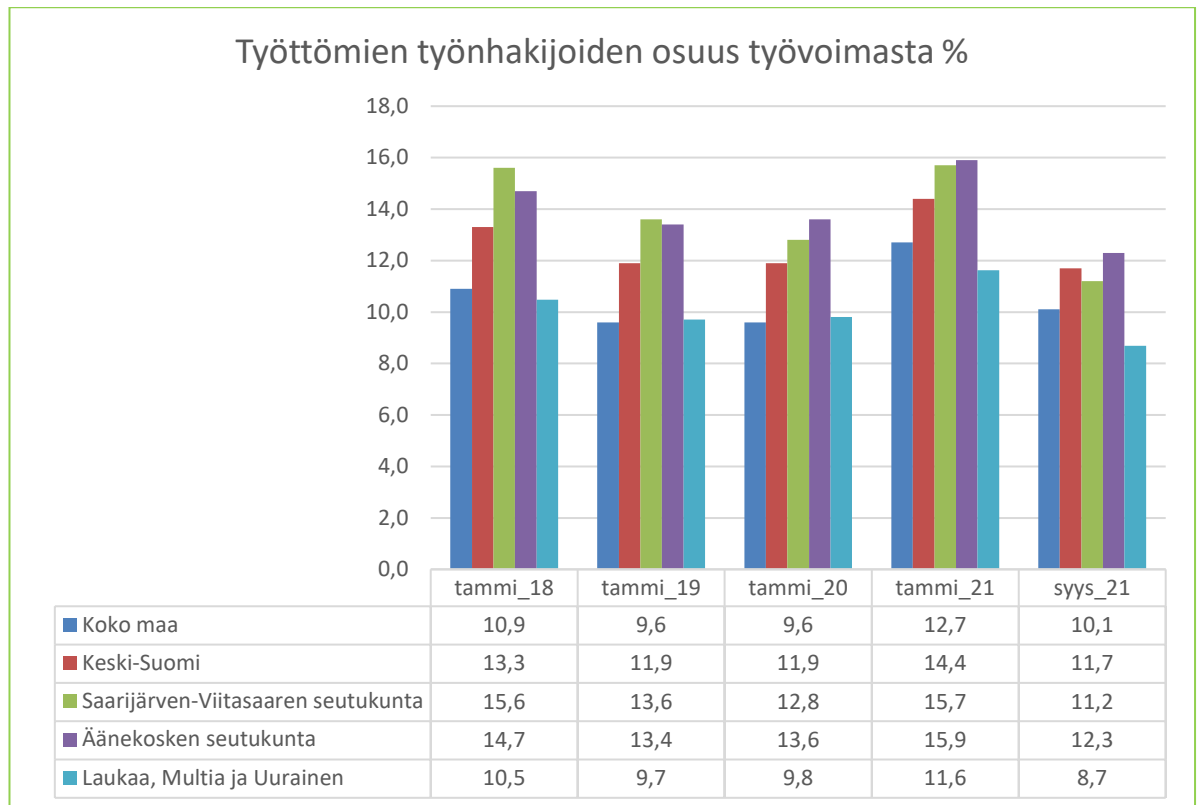
Tietoja toiminta-alueen kunnista

Tiedot ³	Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä, % 2020	Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus, % 2019	Työpaikkaomavaraisuus 2019 ⁴	Taloudellinen huoltosuhde 2019	Vuosikate, euroa/asukas 2020	Lainakanta, euroa/asukas 2020	Konsernin lainakanta, euroa/asukas 2020
Kannonkoski	62,8	63	90,9	203,6	433,9	7511,7	11894,9
Karstula	66,3	74,7	101,5	195,6	1085,5	3369,6	7203,2
Kinnula	60,6	71,3	90,4	216,4	323,7	3757	6947,4
Kivijärvi	60,1	56,9	71,6	228,1	1217,7	4774,2	10299
Konnevesi	67,2	58,4	83,5	180,7	929,4	9621,7	12656
Kyyjärvi	60,1	68,6	104,3	200,5	1039,6	10133,5	15223,6
Laukaa	75,5	39,7	71,6	148,7	680,2	4997,4	7827,8
Multia	67,3	59,4	113,2	198,9	982	1242	3875,5
Pihtipudas	64,1	75,1	92,7	181,8	621	5458,2	10552,3
Saarijärvi	67,5	71,1	92,9	199,4	629,7	1339,7	5494,5
Uurainen	72,9	36,7	60,9	165,2	621,8	4642,9	7619,3
Viitasaari	67,5	80,6	105,8	190,1	549,5	2230,8	7562,7
Äänekoski	70,3	72,7	103,5	186,0	596,2	3990,7	10195,5
Keski-Suomi	75,7	73,7	98,1	151,1	589,7	3140,60	7979,1
Koko maa	74,2	65,2	100	132,8	738,8	3448,4	7453,8

³ Kuntien avainluvut: Tilastokeskus [viitattu: 8.11.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html>⁴ Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100, on tilanne päinvastainen.

Kuntayhtymän alueella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun 2021 lopussa 10,7 %. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana se oli 12,3 %.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta %

Lähde: Keski-Suomi, työllisyyskatsaukset tammikuu 2018, tammikuu 2019, tammikuu 2020, tammikuu 2021 ja syyskuu 2021

Keski-Suomen maakuntastrategia vuosille 2025-2050 on valmistumassa. Maakuntavaltuusto päättää strategiasta 3.12.2021. Strategialuonnoksessa lähivuosien kasvun kärkinä lähivuosille on nostettu bio- ja kiertotalous, hyvinvointi ja uudistuva teollisuus. Tavoitteina vuoteen 2025 mennessä on mm. vahvistaa toisen asteen koulutusta ja sen yhteyttä yritysten kasvun ja kehittämisen edistäjänä, vastata työelämän osaamistarpeisiin jatkuvan oppimisen keinoilla, lisätä koulutuksen ennakointi- ja reagointikykyä ja kannustaa opiskelijoita työvoimaa kipeästi tarvitseville aloille sekä hyödyntää digitalisaatiota oppimisessa ja koulutuksessa.

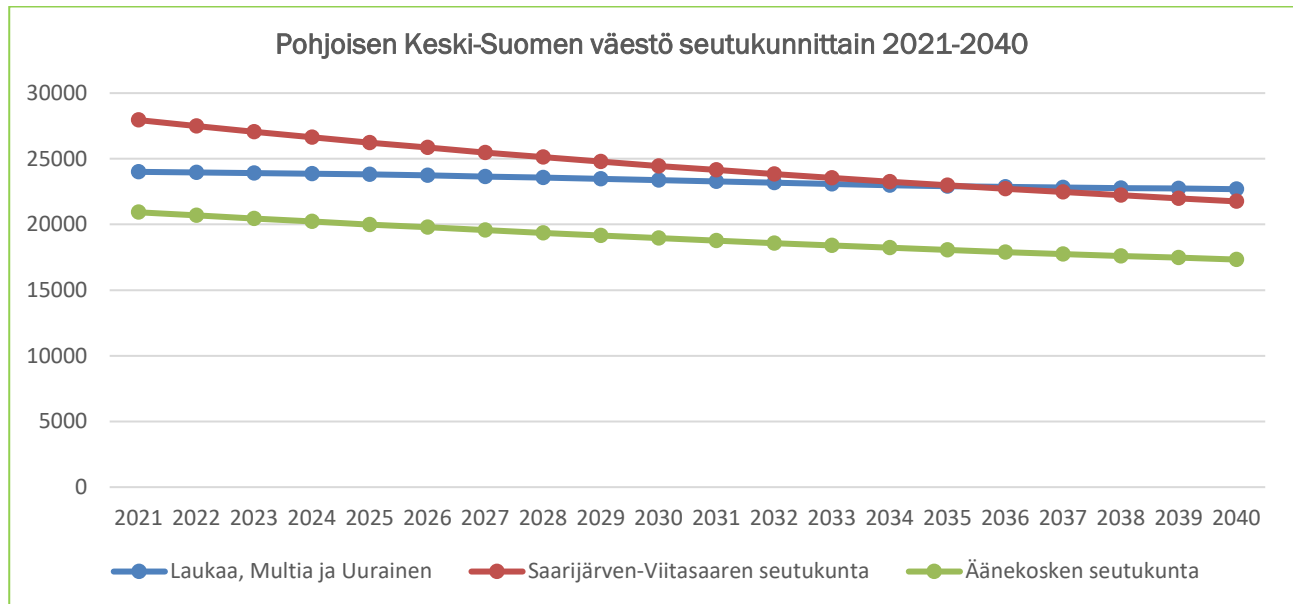
Valtioneuvosto on 21.10.2021 hyväksynyt koko Manner-Suomen kattavan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman. Euroopan komissio tekee hyväksymispäätöksen ohjelmasta.

Väestö ja työpaikat

Väestön ennakkotilaston⁵ mukaan tammi-syyskuussa 2021 väkiluku kuntayhtymän jäsenkunnissa on vähentynyt yhteensä 629 henkilöä. Syntyneitä on 405. Väestönmuutos on negatiivinen kaikissa jäsenkunnissa.

Tilastokeskuksen syyskuussa 2021⁶ julkistaman väestöennusteen mukaan nettomaahanmuutto ylläpitäisi väkiluvun kasvua vuoteen 2034 saakka, jolloin maamme väkiluku olisi 5,6 miljoonaa henkilöä. Tämän jälkeen väkiluku kääntyisi laskuun. Pitkällä aikavälillä syntyvyys ei ole ikärakenteen kannalta kestävällä tasolla. Työikäisen väestön määrässä pitkittyvä matala syntyvyys näkyisi 2040-luvulta eteenpäin ja heijastuisi myös väestölliseen huoltosuhteeseen.

Kuntayhtymän alueella asui vuodenvaihteessa 2020-2021 yhteensä 73 606 asukasta⁷. Väestömäärä on vuosittain vähentynyt. Väestöennusteen mukaan toiminta-alueen väestömäärä on 70 719 vuonna 2024 ja 66 798 vuonna 2030.

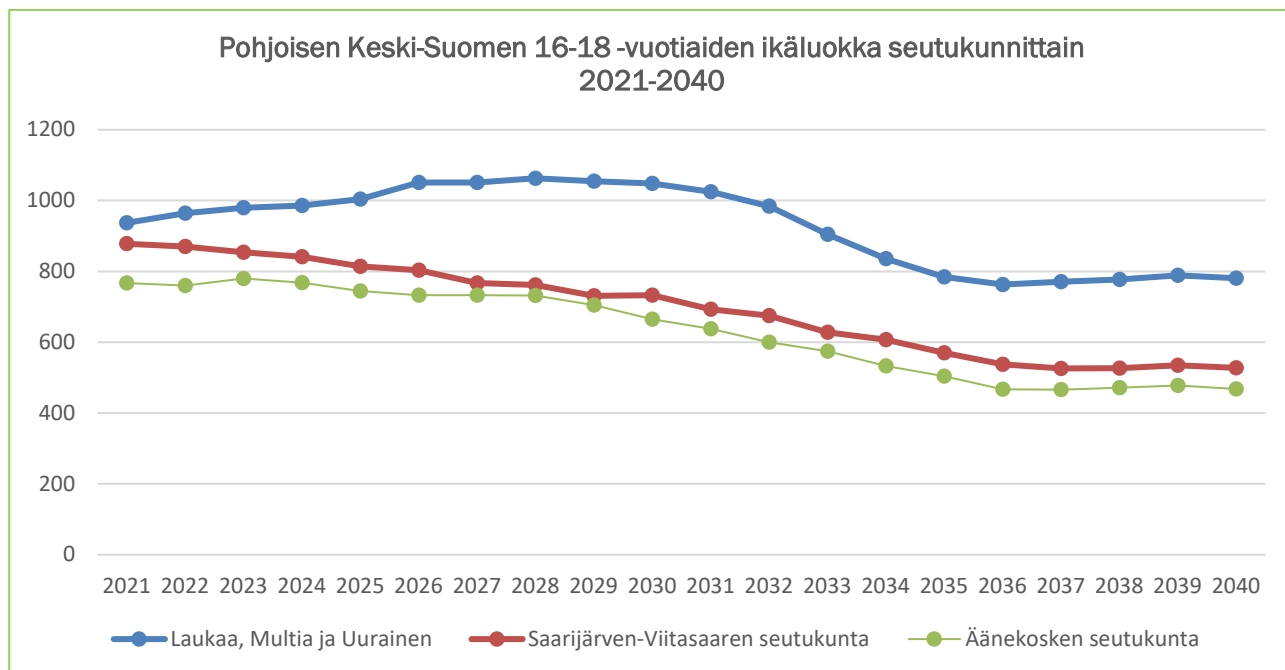

Väestöennusteen mukaan 16–18-vuotiaiden määrä on 2 582 nuorta vuonna 2021 ja 2 595 nuorta vuonna 2024. Vuonna 2030 ennusteessa ikäluokan koko on 2 446 nuorta.

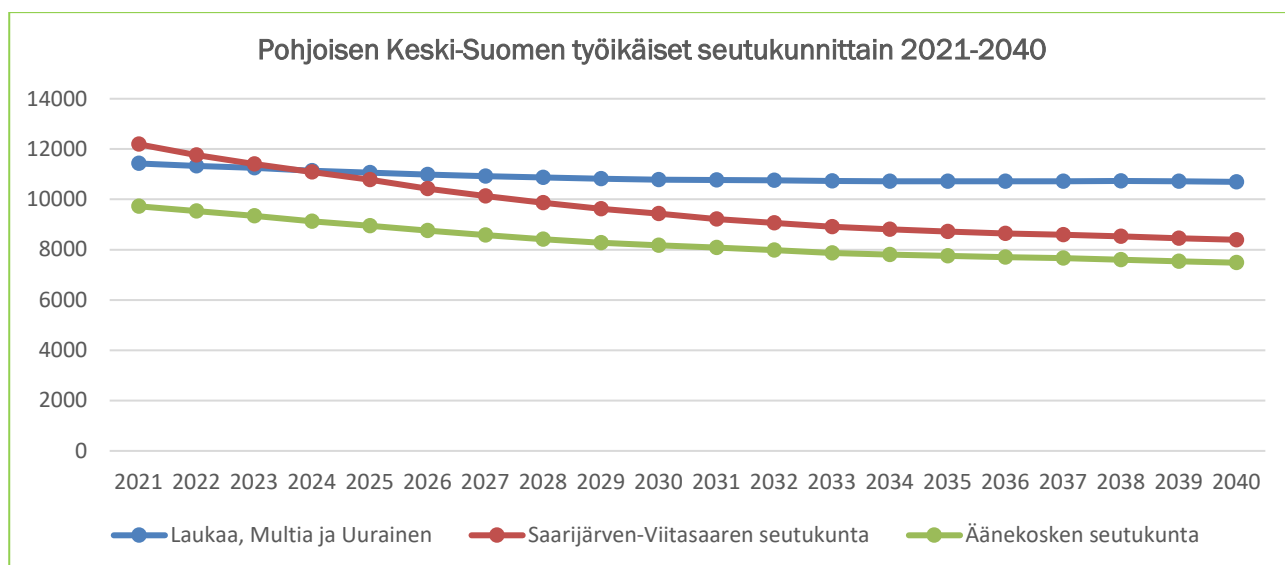
⁵ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-8381. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vamuu/meta.html>

⁶ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-5137. 2021. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2021]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vaenn/2021/vaenn_2021_2021-09-30_tie_001.fi.html

⁷ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html>

Työikäisten (25–64 -vuotiaat) osuus väestöstä vähenee. Väestöennusteen mukaan työikäisten osuus väestöstä on vuonna 2021 45,8 %, vuonna 2024 44,3 % ja vuonna 2030 42,5 %. Vähennys tapahtuu suurimmaksi osaksi Saarijärven–Viitasaaren ja Äänekosken seutukunnilla.

Toiminta-alueen väestön koulutustaso⁸ on parantunut vuosittain, mutta väestö on kuitenkin vähemmän koulutettua kuin Keski-Suomessa ja koko maassa. 15 vuotta täyttäneistä perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus oli vuoden 2019 lopussa kuntayhtymän toiminta-alueella 68,9 %, kun se Keski-Suomessa oli 75,1 % ja koko maassa 73,8 %. Kunta-kohtaiset erot ovat huomattavia.

⁸ Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutus rakenne [verkkajulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vkour/meta.html>

Osaajapula koskettaa kaikkia alueita Suomessa mutta eri tavoin. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra on selvittänyt, missä osaajat asuvat ja minne koulutetut muuttavat. Alueiden väliset koulutuserot eivät ole kaventuneet ja elinvoiman tunnusluvut kunnittain tai maa- ja seutukunnittain vaihtelevat.⁹

Eniten toiminta-alueella on muiden toimialojen työpaikkoja, joista pääosa terveys- ja sosiaalipalveluissa ja koulutuksessa. Palvelualojen työpaikoista merkittävin osa sijoittuu hallinto- ja tukipalvelutoimintaan sekä kuljetukseen ja varastointiin. Alkutuotannossa metsätalouden rooli on merkittävä ja biotalouden myötä edelleen vahvistuva.

Elinkeinorakenne 2019 ¹⁰	Työpaikat yhteensä	Maa-, metsä- ja kalatalous, %	Teollisuus, %	Rakentaminen, %	Tukku- ja vähittäiskauppa, %	Palvelualat, %	Muut toimialat, %	Tuntematon, %
Saarijärven-Viitasaa-ren seutukunta	9 382	13,8	14,3	6,1	9,4	21,1	33,5	1,8
Äänekosken seutukunta	7 573	4,3	29,0	6,5	8,2	20,8	29,9	1,4
Laukaa, Multia ja Uurainen	6 878	6,8	16,3	9,8	10,4	23,7	30,8	2,1
Yhteensä	23 833	8,7	19,6	7,3	9,3	21,7	31,6	1,8
Keski-Suomi	106 637	3,4	13,6	7,2	10,0	30,2	33,9	1,6
Koko maa	2 373 526	2,7	12,5	7,0	11,0	34,7	30,6	1,5

Kehitysnäkymät

Keski-Suomen maakunnan yritystoimintaa ja aluetaloutta kuvaavan ja analysoivan Keski-Suomen Aikajanan¹¹ mukaan Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ripeästi vuoden 2021 alkupuoliskolla. Liikevaihto on lähes 10 % korkeammalla kuin pahimmassa koronakuopassa vuonna 2020, ja se on saavuttanut kahden vuoden takaisen tason ennen koronaa. Päätoimialoista rakentaminen ja kaupan ala ovat kasvaneet vahvasti sekä koko maassa että Keski-Suomessa. Kahden vuoden takaiseen verrattuna parhaiten maakunnassa menestyivät Saarijärvi-Viitasaa-ren seutu (liikevaihdon kasvua 15,2 %), Jyväskylän seutu (8,3 %) ja Äänekosken seutu (7,4 %).

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus¹² kiteyttää, että Keski-Suomen elinvoimaisuus perustuu vahvasti metsä- ja metalliteollisuuteen sekä maakunnan monialaiseen ja korkeaan koulutus- ja osaamistasoon. Metsätalouden alan työpaikkaosuus on kaksinkertainen koko maahan verrattuna. Bio- ja kiertotalous on valtava mahdollisuus Keski-Suomessa, ja siihen liittyy paljon investointeja ja hankkeita. Myös puuteollisuuden, koneiden ja laitteiden valmistuksen, paperiteollisuuden sekä koneiden ja laitteiden huollon ja asennuksen työpaikkoja on suhteellisesti selvästi koko maata enemmän. Osaavaa työvoimaa tarvitaan valtakunnallisen trendin mukaisesti erityisesti sote-aloilla. Koronakriisin vaikutukset eivät vielä ole täysin tiedossa. Oleellista on, miten työttömiksi joutuneet yrittäjät kykenevät jatkamaan tai

⁹ Koulutustaso alueilla -palvelu (Sitra), tilanne 20.10.2021. Viitattu 9.11.2021. <https://www.sitra.fi/koulutustaso/>

¹⁰ Suomen virallinen tilasto (SVT): Työssäkäynti [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-5528. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.10.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/tyokay/index.html>

¹¹ Keski-Suomen Aikajana 4/2020, tilanne 30.6.2021. Viitattu: 26.10.2021. https://keskisuomi.info/wp-content/uploads/2021/10/Aikajana_IV-2021_diat_uusi.pdf

¹² Keski-Suomen alueelliset kehitysnäkymät 1/2021. Viitattu: 26.10.2021. https://keskisuomi.info/wp-content/uploads/2021/05/AK_2021_1_uusi.pdf

miten lomautetut tai irtisanotut työllistyvät uudelleen. Yrittäjyyden esteiden poistaminen näkyy kevytyrittäjyyden ja sivutoimisen yrittäjyyden kasvussa. Osa-aikaiselle, matalalla kynnyksellä työllistävälle, etäältä tehtävälle työlle näyttää olevan nousevaa kysyntää.

PK-yritysbarometrin 1.9.2021¹³ mukaan pienten ja keskisuurten yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat linjassa koko Suomen keskiarvon kanssa ja pääsääntöisesti hieman korkeammalla kuin lähialueiden pk-yrittäjien suhdannenäkymät. Näkymät henkilökunnan määrän kehityksen suhteen ovat kuitenkin hieman lähialueita heikommät. Viimeisen kahden vuoden aikana keskisuomalaiset yritykset näkevät yhteistyömahdollisuuksien oppilaitosten kanssa lisääntyneen muuta maata enemmän.

Maakunnallisen selviytymissuunnitelmaan¹⁴ viitaten Keski-Suomen kasvun eväitä ovat osaaminen, bio- ja kiertotalous, digi, hyvinvointi ja hyvät liikenneyhteydet. Toimenpiteinä elinvoiman palauttamiseksi on mm. se, että jokainen keskisuomalainen pääsee kouluttautumaan omassa arjen työssään, jolloin hän samalla systemaattisesti kehittää omaa työtään ja työyhteisöään. Työssäoppimisen Keski-Suomi -mallissa painopisteiksi nostetaan mm. nuorten työpaikalla järjestettävä koulutus, kesätyöpaikat, pitkäjänteisten osaamispolkujen rakentaminen myös niille, joiden lähtökohdat ja osaaminen ei ole ylivertaista ja uusien toimintamallien kehittäminen työpaikkaohjaukseen.

Tulevaisuuden ennakoimista hankaloittaa se, että eri toimialojen väliset rajat hämärtyvät koko ajan ja monet alat ovat läheisessä yhteydessä toisiinsa. Myös kokonaisia ammatteja häviää esim. teknologisen kehityksen myötä, ja toisaalta tulee syntymään aivan uudenlaisia ammatteja. Yrittäjämäinen lähestyminen työntekoon on tärkeä tekijä työllistymisessä. Kaikilla aloilla tarvitaan entistä enemmän yrittäjiä. Kaikilla aloilla tullaan myös tarvitsemaan sekä perusosaajia että korkeasti kouluttautuneita asiantuntijoita.

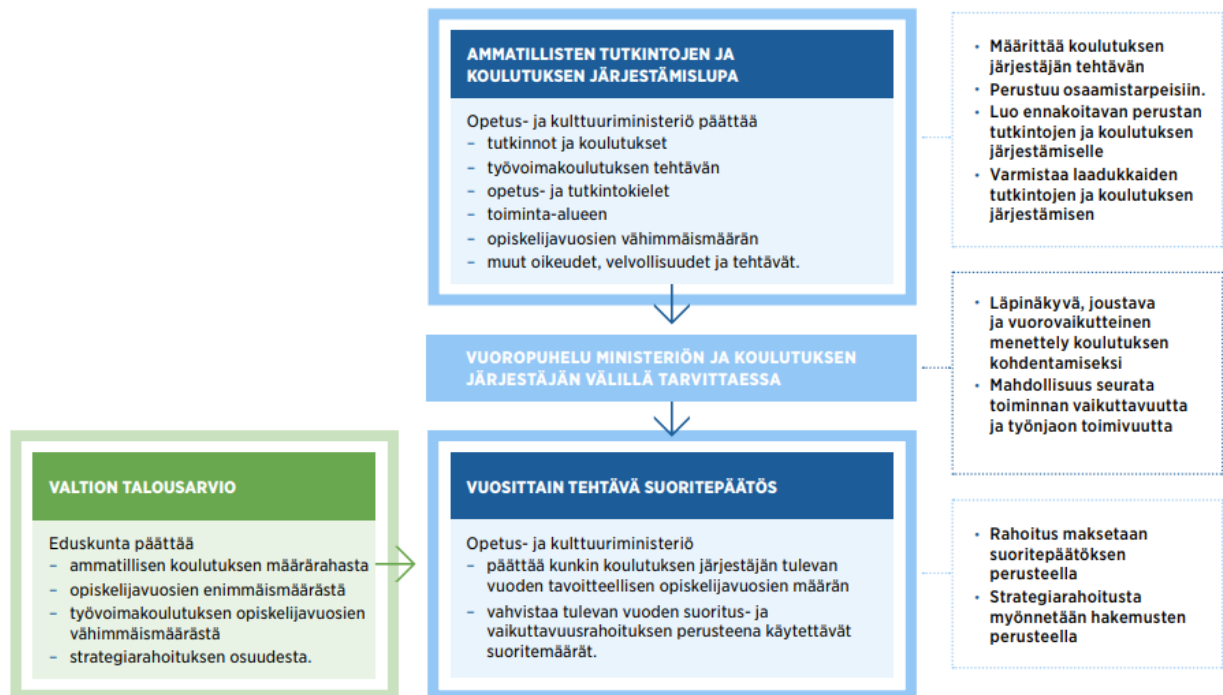

¹³ PK-yritysbarometri alueraportti, Keski-Suomi. Viitattu: 26.10.2021. https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/24000_pk-baro_syksy-2021_alueraportti_keski_suomen_yrittajat.pdf

¹⁴ Uudistuvan kasvun Keski-Suomi. Selviytymissuunnitelma koronavaikeuksista toipumiseksi. Viitattu: 26.10.2021. <https://keski-suomi.fi/wp-content/uploads/sites/3/2020/10/KS-selviytymissuunnitelma-30092020.pdf>

3. Koulutuksen valtakunnalliset linjaukset

Koulutukseen liittyvästä lainsäädännöstä ja koulutuspolitiikan yleisperiaatteista päättää eduskunta. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee ammatilliseen koulutukseen liittyvän lainsäädännön ja valtioneuvoston päätökset sekä ohjaa ja valvoo toimialaa. Työtä ohjaavat mm. hallitusohjelman ja hallituksen strategia-asiakirjan linjaukset. Ammatillisen koulutuksen valtakunnallisista tavoitteista, tutkintojen ja koulutusten muodostumisesta sekä yhteisistä tutkinnon osista päättää eduskunta tai valtioneuvosto. Ammatillisista tutkinnoista ja niiden laajuudesta päättää opetus- ja kulttuuriministeriö. Tutkintojen ja koulutusten perusteista määrää Opetushallitus. Koulutuksen järjestäjä päättää käytännöistä.

Lähde: OPH, Ammatillisen koulutuksen järjestäjien ohjaus- ja säätelyjärjestelmä

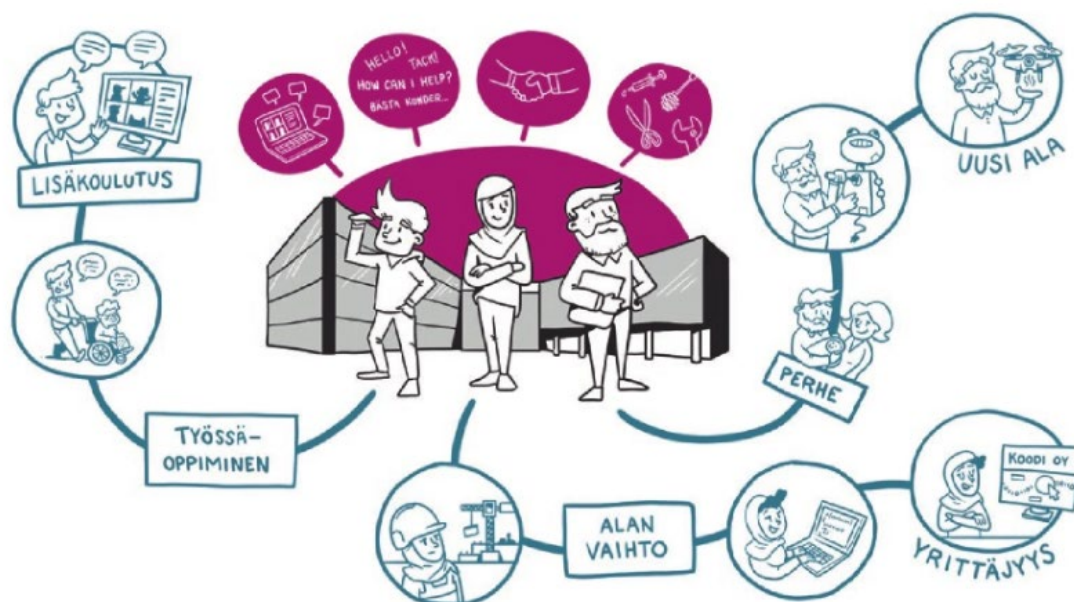
Ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen tarkoituksena on

- kohottaa ja ylläpitää väestön ammatillista osaamista
- antaa mahdollisuus ammattitaidon osoittamiseen sen hankkimistavasta riippumatta
- kehittää työ- ja elinkeinoelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin
- edistää työllisyyttä
- antaa valmiuksia yrittäjyyteen ja työ- ja toimintakyvyn jatkuvaan ylläpitoon
- tukea elinikäistä oppimista ja ammatillista kasvua
- edistää tutkintojen tai niiden osien suorittamista.

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on lisäksi

- tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi
- antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Ammattikoulutuksen vision 2040¹⁵ mukaisesti ammattikoulutus on oppimisen ja työelämän uudistamisen edelläkävijä. Se saattaa yhteen yritykset, eri koulutusasteiden asiantuntijat, uuden teknologian, tutkimustiedon ja käytännön osaamisen.

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö mahdollistaa monipuoliset ja yksilölliset oppimispolut sekä työelämälähtöisen koulutuksen ja oppimisen. Tavoitteena on nopeuttaa opiskelijoiden pääsyä työelämään. Opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa huomioidaan aikaisemmin hankittu osaaminen ja rakennetaan yksilöllinen opintopolku opiskelijan tarpeet huomioiden. Joustavuuden ansiosta opintoja voidaan linkittää ja eri tutkintojen osia yhdistää, olipa sitten kyse koulutussopimuksesta tai oppisopimuksesta.

Ammatillista koulutusta kehitetään voimassa olevan hallitusohjelman mukaisesti. Hallitusohjelmassa vuoteen 2023 asetetaan tavoitteeksi osaamisen ja oppimisen tiekartan laatiminen vuodelle 2030 koulutus- ja osaamistason nostamiseksi kaikilla koulutusasteilla, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppimiseröjen kaventamiseksi. Lisäksi hallitusohjelman tavoitteena on toteuttaa jatkuvan oppimisen uudistus, jossa tavoitteena on kehittää eri koulutusasteiden toimintaa, ohjausta ja rahoitusta siten, että Suomeen syntyy kattava tarjonta työelämälähtöisiä, monimuotoisia jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksia. Tätä kehitystä tukemaan luodaan kansalliset osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteet ja kattavat elinikäisen oppimisen palvelut.

Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021. Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (yliopilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalla opiskelijalla koulutus on maksutonta. Osana oppivelvollisuutta vahvistetaan mm. nivelvaiheiden ohjausta, toisen asteen valmistavia koulutuksia sekä opiskelijahuollon palveluita ja opinto-ohjausta kaikilla koulutusasteilla. Oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanoa seurataan.¹⁶

¹⁵ Ammattiosaamisella tulevaisuuteen – ammattikoulutuksen visio.

Viitattu: 16.11.2021. <https://www.amke.fi/ajankohtaista/uutiset/uutinen/ammattiosaamisella-tulevaisuuteen-ammattikoulutuksen-visio.html>

¹⁶ Oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpano: seurantasuunnitelma 2021–2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2021:45.

1.8.2022 lukien ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa opetuksen ja ohjauksen on vähintään 12 tuntia osaamispistettä kohti. Ammatilliseen perustutkintoon kuuluu 180 osaamispistettä, ammattitutkintoon 150 tai 120 osaamispistettä ja erikoisammattitutkintoon 180 osaamispistettä. Tuntimäärä voi kuitenkin olla säädettyä suurempi tai pienempi opiskelijan oppimisvalmiuksien tai yksilöllisten valintojen perusteella.¹⁷

Osana hallitusohjelman toimeenpanoa Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa Oikeus osata -kehittämishojelman yhteistyössä Opetushallituksen kanssa vuosina 2020–2022. Kehittämishojelma varmistaa osaltaan, että kaikki ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat saavat vankan ammattiosaamisen ja hyvät perustaidot työtä, elämää ja elinikäistä oppimista varten. Opetuksen ja ohjauksen resurssien lisääminen on ohjelman keskeinen toimenpide.

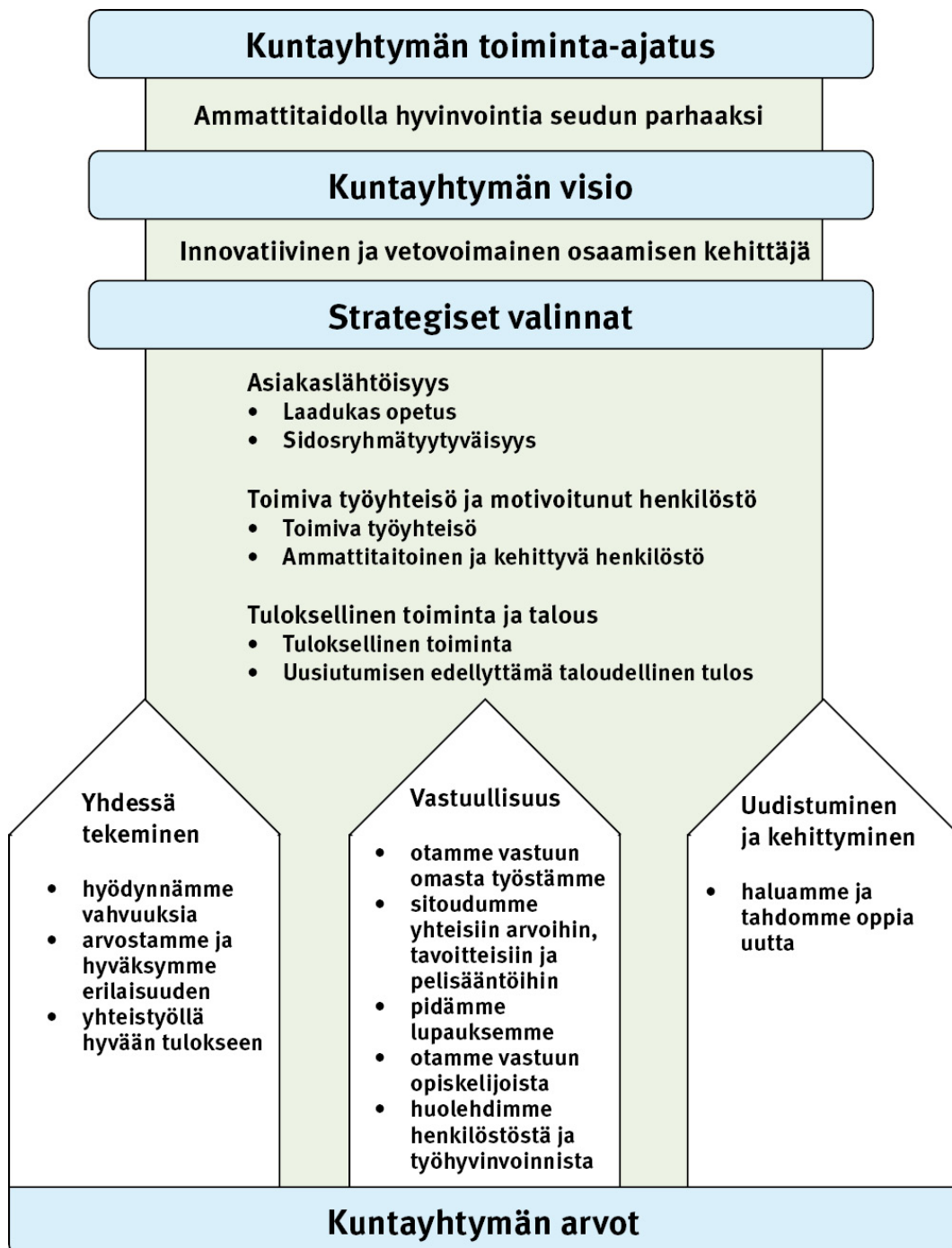
Lisäksi hallitusohjelmaan sisältyy jatkuvan oppimisen uudistus, jossa tarkastellaan mm. koulutuksen tarjontaa ja rahoitusta sekä opintojen aikaista toimeentuloa. Uudistuksen linjaukset valmistuivat vuoden 2020 lopussa. Uudistuksen toteutus jatkuu yli hallituskauden.

¹⁷ Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 23.6.2021/583

4. Kuntayhtymän strategiat ja tavoitteet

Arvot ja strategiat

Muuttuvassa toimintaympäristössä kuntayhtymän perustehtävänä, toiminta-ajatuksena on: Ammattitaidolla hyvinvointia seudun parhaaksi. Toimintaa ohjaavat arvoina yhdessä tekeminen, vastuullisuus sekä uudistuminen ja kehittyminen. Tavoitteena on, että kuntayhtymä ja POKE on vetovoimainen osaamisen kehittäjä.

Keskeisiä perustehtävän toteuttamiseksi ja tavoitetilan saavuttamiseksi ovat asiakaslähtöisyys, toimiva työyhteisö ja motivoitunut henkilöstö sekä tuloksellinen toiminta ja talous.

Strategiset linjaukset

Kuntayhtymän toiminnassa näkyvät vahvasti omistajien linjaukset koulutuksen merkityksestä seudullisesti. Käytännössä seudullisuus näkyy POKE:n toiminnassa siten, että kullakin koulutusalueella panostetaan erityisesti pohjoisen Keski-Suomen erityistarpeisiin. Panostukset tarkoittavat investointeja ja henkilöresursseja yhteistyössä seutujen muiden toimijoiden kanssa. Valtakunnallisia linjauksia, jotka vaikuttavat ammatilliseen koulutukseen myös seudullisesti ovat hallitusohjelma sekä opetus- ja kulttuuriministeriön linjaukset.

Koulutustehtävän toteuttaminen

Pohjoisen Keski-Suomen elinvoimaisuuden elinehtona on työpaikkojen säilyminen alueella sekä osaavan työvoiman saannin varmistaminen. Suurin osa syntyvistä työpaikoista pohjoisen Keski-Suomen seuduilla vaatii toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja työvoiman tarve tulee olemaan siellä myös suurin. Tämä edellyttää omaa, seudun työvoimatarpeesta lähtevää, lähellä asiakasta tapahtuvaa koulutusta. Erityisesti painotetaan koko ikäluokasta huolehtimista.

Jatkuva haku antaa mahdollisuuden hakea ammatilliseen koulutukseen joustavasti ympäri vuoden. Keväisin yhteishaussa hakevat peruskoulunsa päättävät, ylioppilaat ja muut ilman toisen asteen tutkintoa olevat. Ammatillista osaamista voi täydentää tai päivittää joustavasti myös muun ammatillisen koulutuksen kautta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen.

Koulutuksella on myös merkittävä tehtävä seutujen vetovoimaisuudessa sekä erityisesti syrjäytymisen ehkäisyssä. Mahdollisimman aikaisessa vaiheessa puuttuminen on tehokkain keino vaikuttaa asiaan. Koulumenestykseltään ja arjenhallintataidoiltaan heikoimmat jäävät usein omaan kuntaan ilman ammatillista koulutusta. Heidän lähtökynnyksensä hakeutua koulutukseen, varsinkin kauas kotipaikkakunnalta, on korkea. Heidä varten haetaan uudenlaisia tapoja koulutuksen järjestämiseksi ja elämänhallintataitojen vahvistamiseksi mm. yhteistyössä alueen muiden viranomaisten kanssa. POKEssa opiskelijasta huolehtiminen on yksi pysyvä painopistealue, kuntayhtymään on esimerkiksi rekrytoitu oma psykologi ja kuraattori. Opiskelijapalvelut käsittävät laajasti ottaen kaikki ne palvelut, joita opiskelija tarvitsee opiskelunsa aikana. Nuorten kohdalla isossa roolissa kouluttautumisen ja sen jälkeisen työllistymisen näkökulmasta on myös se, kuinka hyvin peruskoulussa saadut valmiudet mahdollistavat ammatillisissa opinnoissa menestymisen ja tutkinnon suorittamisen.

Pohjoisessa Keski-Suomessa työikäisen väestön koulutustaso on edelleen alhaisempi kuin muualla Keski-Suomessa, nuorten ikäluokat pienenevät ja etäisyydet asutuskeskuksiin ovat pitkät. Siksi on korostetun tärkeää, että mahdollisimman monella on peruskoulun jälkeinen tutkinto ja lisäksi jokaisella halukkaalla ikään katsomatta, on mahdollisuus monipuoliseen ammatilliseen koulutukseen omalla seudulla. Näitä ovat mm. ammattitutkinnot, erikoisammattitutkinnot, tutkinnon osat, työvoimakoulutus sekä oppisopimuskoulutus. Kuntalain yhtenä tavoitteena on turvata tasapuoliset toimintaedellytykset eli kilpailuneutraliteetti julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä. Koulutusta, jota järjestetään kilpailutilanteessa markkinoilla, järjestää POKE koulutus Oy, perustettu osakeyhtiö. Esimerkkinä tästä yrityksille myytävä koulutus ja palvelutoiminta.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän koulutus- ja palvelutarjontaa markkinoidaan potentiaalisille opiskelijoille ja työnantajille, jotka haluavat kehittää henkilöstönsä osaamista, sekä saada heidät hakeutumaan koulutuksiin ja kehittämispalveluihin. Työelämän tarpeet määrittelevät osaltaan koulutustarjonnan rakennetta, mutta myös alojen vetovoima ja imago hakijoiden keskuudessa vaikuttaa osin tarjonnan suuntaamiseen. Alueen vetovoiman ja työvoiman saatavuuden kannalta on keskeistä, että eri alojen koulutustarjonta on riittävän laaja.

Hanketoiminta

Kuntayhtymä on mukana hankkeissa, jotka hyödyttävät Pohjoisen Keski-Suomen ammat-
tiopiston perustehtävää. Hankerahoitus auttaa osaltaan uudistuvan ammatillisen koulutuk-
sen toimeenpanossa. Oheisessa taulukossa näkyvät tällä hetkellä rahoituspäätöksen saa-
neet suunnitelmakaudelle ulottuvat hankkeet.

Hankkeen nimi	Rahoittaja	Alkaa	Päätyy	Esr/valtion- rahoitus	Omara- hoitus- osuus	Muu rahoitus	Kokonais- rahoitus
Askelmerkkejä kestävään kehitykseen	Euroopan sosiaali- rahasto	1.3.2021	28.2.2023	49 439	12 360	0	61 799
DIGITOAST	Opetus- hallitus	5.5.2021	31.12.2022	13 306	0	0	13 306
Erasmus+	Opetus- hallitus	1.8.2019	31.5.2022	99 444	0	0	99 444
Erasmus+	Opetus- hallitus	1.9.2021	30.11.2022	25 655	0	0	25 655
Future Skills	Maaseutu- rahasto	1.1.2021	31.12.2022	84 000	16 000	0	100 000
Invest In Staff-IVS	Euroopan sosiaali- rahasto	1.4.2019	31.3.2022	238 387	45 228	34 235	317 850
Jopo	OKM	1.2.2021	30.6.2023	44 343	4 927	0	49 270
KEXRI	Euroopan aluekehitys- rahasto	1.5.2021	30.4.2023	114 600	28 650	0	143 250
Osaamiseslla töihin	OKM	1.8.2020	31.12.2022	93 620	10 402	0	104 022
Osallistu ja voi hyvin - OVH	Opetus- hallitus	1.12.2020	30.6.2022	40 250	20 125	0	60 375
Pitävää ohjausta	Opetus- hallitus	13.11.2020	30.6.2022	71 257	23 752	0	95 009
Polku 2 jatkuvan oppimisen Polkukartta kestävään bio- ja kiertotalouteen	Euroopan sosiaali- rahasto	1.6.2021	31.8.2023	106 349	26 588	0	132 937
Strategiarahoitus opetuksen ja ohjauksen laadun parantami- nen	OKM	1.1.2021	31.12.2022	80 000	0	0	80 000
Strategiarahoitus Tieto-osaami- sen parantaminen jatko	OKM	1.1.2021	31.12.2022	65 000	0	0	65 000
Uusi jatkuvan oppimisen palve- luketju K-S työllisyyden kokeilu- kuntiin/UJOPK	OKM	1.8.2020	31.7.2023	65 418	7 269	0	72 687
Yhdessä parasta Länsi	Opetus- hallitus	17.6.2020	30.6.2022	45 500	5 056	0	50 556
Yhteensä				1 236 568	200 357	34 235	1 471 160

Toiminnan painopisteet

Suunnitelmakauden tavoitteena on uudistuneen ammatillisen koulutuksen mukaisten toi-
mintaprosessien vakiinnuttaminen ja kehittäminen ja toiminnan sopeuttaminen käytettä-
vissä oleviin taloudellisiin resursseihin.

Tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmakaudella 2022-24

Vuosina 2022-24

- Toiminta- ja vuosikate positiivinen
- Kestävän kehityksen jalkauttaminen koko kuntayhtymän tasolle
- Toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin reagointi
- Laadunhallintaa tukevan organisaatiokulttuurin vahvistaminen

Vuonna 2022

- Oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen jatkuu
- Oppivelvollisuuden laajenemisen ja toisen asteen koulutuksen maksuttomuuden huomioiminen toiminnassa ja sen suunnittelussa
- Opiskelijapalautteen tulosten käsittelyn tehostaminen
- Valtakunnallisen työelämäpalautejärjestelmän käyttöönotto
- Laukaan toimipisteen toiminnan vakiinnuttaminen
- Koulutusalojen erikoistuminen pohjoisen Keski-Suomen kuntien tarpeista (maakunnallinen erityisosaaminen)
- Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen
- Talouden ja toiminnan seuranta- ja raportointijärjestelmien hyödyntäminen
- Työssäjaksamisen tukeminen
- Strategisten painopistealueiden tarkistaminen ja tarvittaessa päivittäminen
- TUVA koulutuksen käynnistäminen

- Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa (OKM)
- Ammatillisten koulutuksen suoritepäätös ja rahoituspäätökset (OKM)
- Tutkintojen ja koulutusten perusteet (OPH)
- Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö ja toimintaa ohjaavat määräykset
- Jäsenkuntien linjaukset ja kuntayhtymän perussopimus

5. Henkilöstösuunnitelma

Kuntayhtymän henkilöstöstrategia 2020-2023 linjaa tulevaa henkilöstövoimavarojen kehittämis- ja hyödyntämistyötä. Strategiassa on kolme aluetta, joihin tulevana vuosina keskitytään: hyvä johtaminen, työn vaatima osaaminen sekä toimiva työyhteisö. Osaava ja motivoitunut henkilöstö on edellytys kaikelle toiminnalle. Tulevana vuosina eläköityminen on runsasta, joten rekrytointiin sekä henkilöstön kehittämiseen tullaan panostamaan voimakkaasti. Työterveyshuoltoa kehitetään henkilökohtaisen terveydenhuollon ja työpaikkakäyntien avulla. Työterveyshuolto siirtyi Mehiläinen Oy:n hoidettavaksi 1.1.2020 lukien. Henkilöstön osallistumismahdollisuuksia ja työkykyä ylläpitävää aktiivista TYKY-toimintaa jatketaan aikaisempien vuosien kokemusten pohjalta.

Tavoitteena on yhteiseen toimintaan sitoutunut osaava henkilöstö, joka voi hyvin. Osallistavan johtamisen kautta johto ja henkilöstö kantavat yhdessä vastuun toiminnan tuloksellisuudesta sekä työstä ja sen kehittämisestä.

Henkilöstövoimavarojen kehitystä ja henkilöstöstrategian toteutumista seurataan ja arvioidaan henkilöstökyselyllä ja kehityskeskusteluilla sekä tilinpäätöksen yhteydessä laadittavalla henkilöstöraportilla.

Henkilöstökoulutuksen painopistealueena ovat: laatu- ja tietoisuuden ja laatuosaamisen lisääminen, palautetiedon kerääminen ja käsittelyn prosessit, kestävä kehitys ja turvallisuudenhallinta. Kuntayhtymän henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu vuosille 2021-2023.

Henkilöstön määrä

Henkilöstösuunnitelma sisältää kaikki kuntayhtymään päätoimisessa työ- tai virkasuhteessa olevat työntekijät. Tämän lisäksi on sivutoimista henkilökuntaa, josta valtaosa työskentelee opetustehtävissä.

Kuntayhtymän palveluksessa oli vuoden 2016 lopussa päätoimisessa palvelussuhteessa 225 henkilöä ja vuoden 2020 lopussa yhteensä 216 henkilöä, joten henkilöstön määrä on vähentynyt neljän vuoden aikana 4,0 %. Päätoimisessa palvelussuhteessa lokakuussa 2021 oli 227 henkilöä.

Suunnitelmakauden aikana 2022-2024 henkilöstömäärä mitoitetaan toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväälle tasolle. Suunnitelmakaudella päätoimisen henkilökunnan määrän väheneminen johtuu määräaikaisten tehtävien ja sijaisuuksien päättymisestä sekä eläkkeelle siirtymisestä. Toisaalta rahoitusta on saatu opettajien ja opetuksen tukihenkilöiden palkkaamiseen. Henkilöstömäärän mitoittamisessa huomioidaan tulevat eläköitymiset. Henkilökohtaisen eläkeiän tai tavoite-eläkeiän perusteella vuosina 2022–24 eläkkeelle jäisi 30 henkilöä.

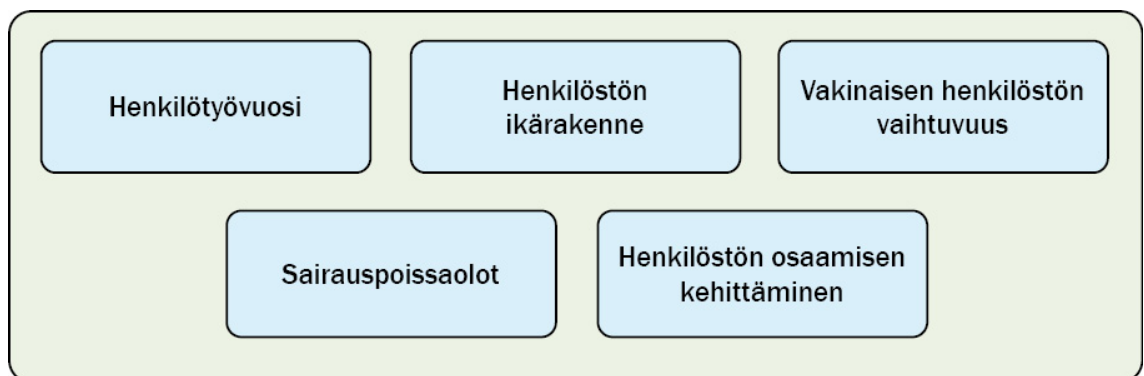
**Henkilöstösuunnitelma (päätoiminen palvelussuhde) vuosina 2022–24
Lukumäärä 31.12.**

Yksikkö	31.12.2020	11.10.2021	2022	2023	2024
Hallintopalvelut	17	16	17	16	16
Tukipalvelut (Äänekoski) ¹⁸	23	25	23	23	23
Äänekoski Piilola, Laukaa	50	56	54	54	54
Viitasaari	19	18	17	17	17
Äänekoski Opinahjo, Laukaa	48	51	50	50	50
Saarijärvi	46	46	46	46	46
Työelämäpalvelut	13	15	13	13	13
Henkilöstö yhteensä	216	227	220	219	219
Muutos %		5,1	-3,1	-0,5	0,0

Henkilöstötietojen raportointi

Toiminnan raportoinnissa ja henkilöstövoimavarojen arvioinnissa hyödynnetään jatkossa viittä tunnuslukua, joilla henkilöstötietoa voidaan kerätä valtakunnallisesti samalla tavalla. Tunnuslukujen laskenta käynnistyy vuoden 2022 alusta.

Yhteiset tunnusluvut¹⁹

¹⁸ siivous, kiinteistöpalvelut, ruokahuolto

¹⁹ Suositus henkilöstökertomuksen laadintaan. Viitattu: 26.10.2021. <https://www.kt.fi/julkaisut-ja-opaat/2021/suositus-henkilostokertomuksen-laadintaan>

6. Talousarvion laadinnan periaatteet

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntayhtymäkonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntalaki edellyttää koulutuskuntayhtymän toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kuntayhtymän valtuusto.

Taloussuunnittelun periaatteet

Tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa koulutuskuntayhtymän huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä käyttötalouden menoihin ja poistoihin sekä maksuvalmiuden säilyttämisestä. Lain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tämä ei kuitenkaan edellytä muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositasolla vaan koskee tilannetta, jossa taseeseen kertyy alijäämää, joka tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. (Kuntal. 110.3 §). Aikaisemmin ylijäämäisiä tuloksia tehneen koulutuskuntayhtymän taloussuunnitelma voi siis sisältää myös alijäämäisiä suunnitelmavuosia, kun suunnitelmassa osoitetaan yksilöidyt toimenpiteet, joilla alijäämän kertyminen ehkäistään maksuvalmiuden turvaamiseksi jatkossa.

Nettoperiaate

Koulutuskuntayhtymän talousarvio on laadittu nettoperusteiseksi siten, että talousarvion sitovuustasot määritellään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena. Bruttoperiaatteella budjetoitaessa asetettaisiin erikseen sitovat tuloarviot sekä menoille määrärahat.

Täydellisyysperiaate

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon on otettava koulutuskuntayhtymän rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tiedossa olevia menoja tai tuloja ei voi jättää talousarviosta pois.

Talousarvio- ja suunnitelmarakenne

Talousarvion valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain (410/2015) 10 §:ssä. Siinä säädetään myös vuotta pidemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

Rakennetta koskevilla säännöksillä pyritään yhtenäiseen talousarvio ja -suunnitelmakäyttöön. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Lisäksi talousarviossa on yleisperustelut ja liitteet. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Seuraavalla sivulla on kuntayhtymän yleinen talousarvio- ja suunnitelmarakenne.

Kuntayhtymän talousarvio on jaettu käyttötalouden osalta yhdeksään tulosalueeseen, jotka ovat seuraavat:

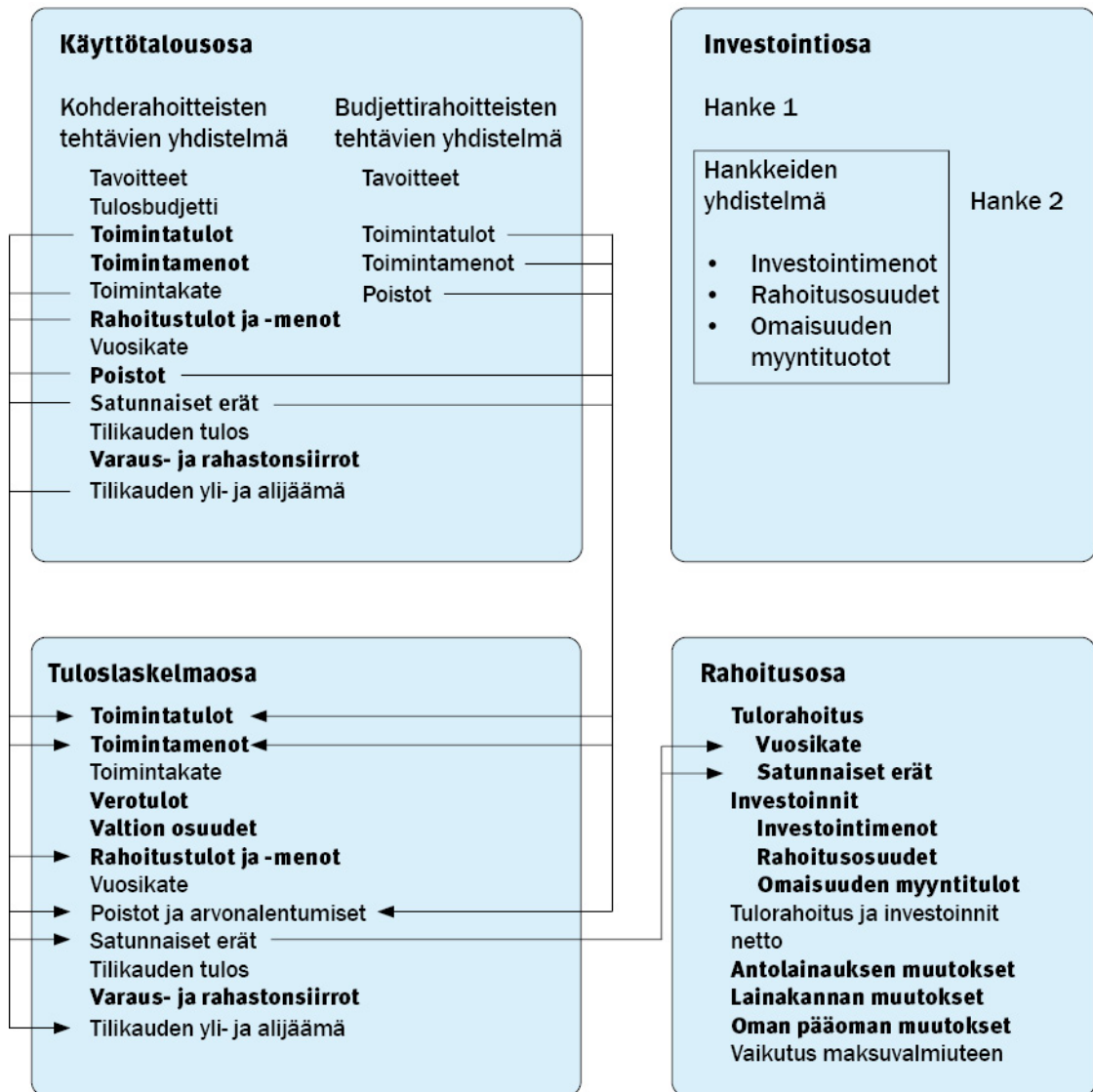
- Hallintopalvelut
- Saarijärvi
- Työelämäpalvelut
- Viitasaari
- Yleishallinto
- Äänekoski Opinaho
- Äänekoski Piilola
- Laukaa
- Yhteiset hankkeet

Ammatillisen koulutuksen rahoitus käsitellään talousarviossa kuntayhtymätasolla. Rahoitus perustuu ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan mukaisiin opiskelijavuuksiin.

Valtuusto hyväksyy kuntayhtymätasolla tulo- ja menoarvion sekä määrittelee toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Hallitus jakaa valtuuston hyväksymät tulo- ja menoarvion tarvittaessa tulosalueille.

Kuntayhtymän talousarvio- ja -suunnitelmarakenne

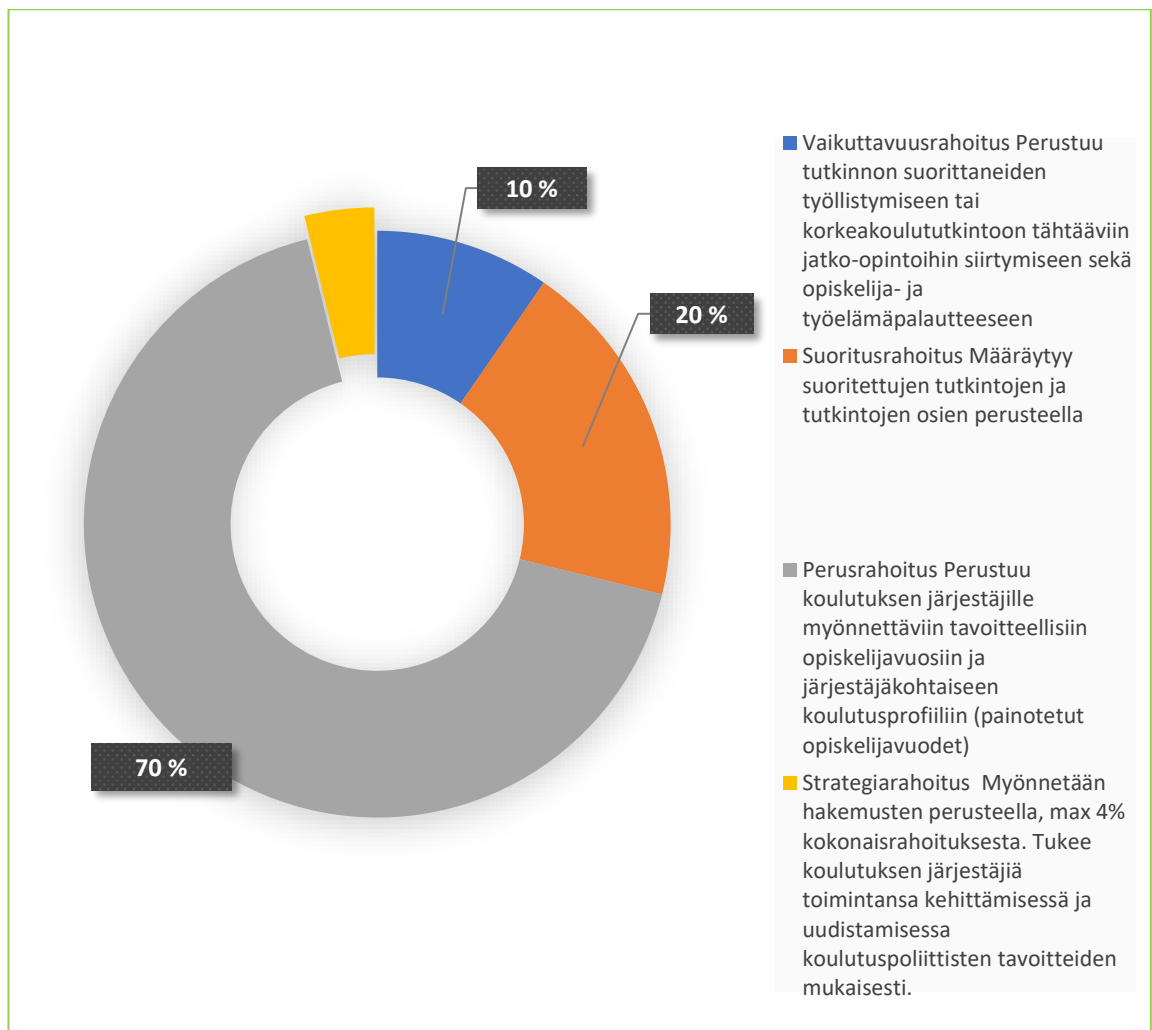
Lähde: Suomen kuntaliitto

7. Talousohjauksen perusteet

Valtionosuusjärjestelmä

Valtion budjettiperusteinen rahoitus on suoritusperusteista sekä suhteellista siten, että koulutuskuntayhtymän valtionosuusrahoituksen suuruus riippuu yhtäältä opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen määrärahasta ja toisaalta kuntayhtymän omien suoritus-ten lisäksi myös muiden toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien suorituksista.

Kokonaisrahoituksen jakautuminen eri osioihin, laskennallisen rahoituksen osuudet prosentteina²⁰

Rahoitusjärjestelmä kannustaa koulutuksen järjestäjiä panostamaan järjestelmän mukaisiin mittareihin:

- tavoitteellisiin opiskelijavuosiin sekä toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella määritettävään profiilikertoimeen
- suoritettuihin tutkintoihin ja tutkinnon osiin
- valmistuneiden sijoittumiseen työhön sekä jatko-opintoihin
- opiskelija- ja työelämäpalautteeseen

²⁰ Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 11.8.2017/532 ja Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 17.12.2020/1050

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen perusteena käytetään koulutuksen järjestäjien toimintaan perustuvia suoritteita, joita painotetaan rahoituslain mukaisilla kertoimilla. Tiedot suoritteista kerätään Opetushallituksen Koski-järjestelmästä ja Tilastokeskuksen aineistoista. Keskitetty Koski-tiedonkeruujärjestelmä tuo vuoden 2022 valtionosuusrahoituksen perusteena olevat vuoden 2020 suoritus- ja vaikuttavuuselementit kaikkien koulutuksen järjestäjien saataville. Kuitenkin määrä ja jakautuminen koulutuksen järjestäjien kesken jää rahoituksen ennakkoinnissa vaille tarkkaa laskentapohjaa. Rahoituksen määräaikaaisuudet ja oppivelvollisuuden kustannukset aiheuttava epävarmuutta ja lukuisat rahoitushaut haittaavat tehokkuutta. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää ennen varainhoitovuoden alkua joulukuussa tehtävällä suoritepäätöksellä ammatillisen koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrät ja perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen euromäärät.

Riittävien tavoitteellisten opiskelijavuosien tason saavuttaminen myös tulevaisuudessa edellyttää koulutuskysyntää. Kuntayhtymän toiminta-alueen työ- ja elinkeinoelämän tulee säilyä aktiivisena, jotta se myös tarvitsee jatkuvasti uutta ammattitaitoista työvoimaa ja yrittäjiä.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annettua asetusta²¹ uudistetaan²². Asetuksessa muutetaan tutkintojen, valmentavan koulutuksen ja muun ammatillisen koulutuksen kustannusryhmien kertoimia, tutkintojen sijoittelua kustannusryhmiin ja majoituksen korotuskertoimia sekä korotetaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkintotyyppikerrointa. Asetuksella tarkennetaan myös yrittäjän oppisopimuskoulutuksen työelämäpalautteen keräämistä koskevaa sääntelyä ja tehdään joitakin muita teknisluonteisia muutoksia. Asetus tulee voimaan 1.1.2022 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2022 rahoitusta.

Eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys (HE 147/2021 vp) laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä esitetään säädettäväksi tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) tarkoitetun koulutuksen rahoituksesta. Lakimuutosten ehdotetaan tulevan voimaan 1.8.2022.

Hallitusohjelman linjauksen mukaisesti hallituskauden aikana on lisätty ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjausresursseja vuosittain kertaluonteisina tulevaisuusinvestointeina. Rahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin on kohdennettu tähän mennessä yhteensä 180 milj. euroa, josta 20 milj. euroa vuonna 2019 ja 80 milj. euroa vuosina 2020 ja 2021. Vuoden 2022 talousarvioesitykseen sisältyy lisärahoituksen viimeinen osuus, 70 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt lisärahoitukset koulutuksen järjestäjille vuosittain lisäsuoritepäätöksillä perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena.

Hallituksen puoliväliriihikirjauksen (29.4.2021) mukaan oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisen perusteita tulee uudistaa tukemaan nuorten kouluttautumista ja työllistymistä. Tarkoituksena on toteuttaa kolmivuotinen kokeilu, jossa seurataan koulutuskorvauksen kohdentamisen vaikutuksia nuorten alle 20-vuotiaiden, vailla toisen asteen tutkintoa olevien oppisopimusten määrään. Kokeiluun on varattu 5 milj. euron vuotuinen lisärahoitus vuosien 2022–2024 ajaksi. Asia on valmistelussa.

²¹ Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 30.12.2020/1244.

²² Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamisesta 26.10.2021/905

8. Tulostavoitteet ja talousarvion sitovuus

Strategiset tavoitteet ja menestystekijät sekä niiden mittarit

Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2022	Talousarvio 2021	Toteuma 2020
Laadukas opetus	Tutkinnon tai tutkinnon osan/osia suorittaneiden arvio opetuksen/ koulutuksen kokonaislaadusta, arviointiasteikko 1 - 5	4,1 ²³	4,0 ²⁴	perustutkinnot 4,2 ammattitutkinnot 4,4 erikoisammattitutkinnot 4,5
Työelämäpalaute	Työelämän arvio toiminnasta ja koulutuksesta (arviointiasteikko 1 – 5) ²⁵	Erillistä kyselyä ei toteuteta vuonna 2022	3,8	Kyselyä ei toteutettu vuonna 2020
Toimiva työyhteisö	Henkilöstön arvio työyhteisön toimivuudesta, arviointiasteikko 1 - 5 (henkilöstökysely toteutetaan joka toinen vuosi)	3,8	Kyselyä ei toteuteta vuonna 2021	3,7 ²⁶
Ammattitaitoinen ja kehittyvä henkilöstö	Koulutuspäivät/ päätoiminen henkilöstö	Keskimäärin 4,0 päivää/henkilö	Keskimäärin 3,5 päivää/henkilö	4,4 päivää/ henkilö

²³ OPH:n amispalautekysely, ARVO-järjestelmä Valtakunnallinen vertailutieto <https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Opiskelijapalaute.aspx>

²⁴ OPH:n amispalautekysely, ARVO-järjestelmä Valtakunnallinen vertailutieto <https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Opiskelijapalaute.aspx>

²⁵ Valtakunnallinen työelämäpalautejärjestelmä: 1.7.2021 alkaen, arviointiasteikko 1 – 5. Mikäli järjestelmä ei käytössä, toteutetaan kysely muulla tavoin.

²⁶ Henkilöstökyselyn rakenne uudistettu. Kysely toteutettu Microsoftin Office 365 -Forms-palvelussa. Ka. kysymykseen ”Minkä kokonaisarvion annat työpaikallasi arviointiasteikoilla 5-1?”

Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2022	Talousarvio 2021	Toteuma 2020
Tuloksellinen toiminta	Katsotaan eronneeksi / opiskeluoikeudet ²⁷	< 10 %	< 10 %	perustutkinnot 86,2 % ammattitutkinnot 84,3 % erikoisammattitutkinnot 85,7 %
	Suoritetut tutkinnot ja osatutkinnot	770	750	807
	Työllistyminen ²⁸	70 %	70 %	76 %
Uusiutumisen edellyttämä taloudellinen tulos	Vuosikate, €	143 660 €	301 700 €	2 707 114 €
	Vuosikate, %	0,8 %	1,7 %	14,3 %
	Vuosikate / poistot	7,4 %	16,3 %	170%
	Omavaraisuusaste, %	92 %	93 %	93%

²⁷ KOSKI

²⁸ Lähde: OPH:n amispalautekysely, ARVO-järjestelmä

Opetusministeriön ja -kulttuuriministeriön myöntämässä ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa on koulutuksen järjestäjän opiskelijavuosien vähimmäismääräksi vahvistettu 1 472. Vuotta 2021 koskevassa varsinaisessa suoritepäätöksessä tavoitteelliseksi opiskelijavuosimääräksi on annettu 1 656. Marraskuussa saadaan lisäsuoritepäätös mahdollisesta tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän lisäämisestä vuodelle 2021. Koulutuksen järjestäjä on ehdottanut vuodelle 2021 kohdennettavaksi tavoitteellisten opiskelijavuosien määräksi 1 742.

Opetusministeriön ja -kulttuuriministeriön tarkoituksena on tehdä varainhoitovuoden 2022 varsinainen suoritepäätös joulukuun puoleen väliin mennessä. Työvoimakoulutuksen opiskelijavuosien kohdentamisesta ministeriö kuulee ennen päätöksentekoa työ- ja elinkeinoministeriötä.

Taloudelliset tavoitteet

Talouden osalta perustavoitteena on ollut poistoja suurempi vuosikate. Vuosien 2019- 2021 talousarvioiden valmistelussa tästä tavoitteesta on poikettu, koska toimintaa ei ole ollut mahdollista sopeuttaa riittävän nopeasti ammatillisen koulutuksen rahoituksessa tapahtuneisiin ja heikosti ennustettaviin muutoksiin. Sama tilanne jatkuu suunnitelmakauden 2022-2024 kohdalla. Kuluvan vuoden tulosenuste tulee olemaan hieman talousarviossa esitettyä positiivisempi. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea tilikauden aikana kahdella eri lisäsuoritepäätöksellä saatu lisärahoitus. Kirjanpitolautakunnan (Kila) ohjeistuksen mukaan saatu rahoitus tulee kohdistaa tälle vuodelle tuloksi, vaikka kustannusvaikutus kohdistuu vuosille 2021-2023. Kuntayhtymällä on aikaisempien vuosien ylijäämää käytettävissä alijäämien kattamiseen.

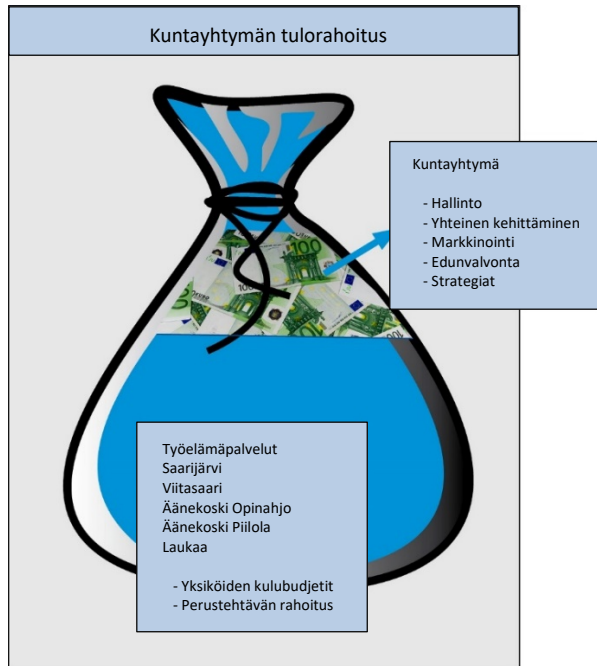
Riittävän opiskelijamäärän vakiinnuttaminen sekä opetusresurssien tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö ovat kuntayhtymän toimintakyvyn sekä talouden keskeisiä varmistajia. Edellisten vuosien kohtuullisen suurilla oppimisympäristöön suunnatuilla investoinneilla on parannettu laadukkaan koulutuksen edellytyksiä. Poistojen määrä tulee lähivuosina edelleen pysymään lähellä nykyistä tasoa tai jopa hieman nousevan, koska investoinnit kohdistuvat jatkossa pitkälti irtaimen omaisuuteen, joissa poistoajat ovat huomattavasti lyhyemmät kuin rakennusinvestoinneissa.

Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kuntayhtymän toiminta on riippuvainen valtionosuusrahoituksesta, joka kattaa yli 90 %:a toimintatuotoista.

Vuonna 2022 koulutuskuntayhtymän ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan olevan noin 18,3 miljoonaa euroa. Vuotta 2022 koskeva suoritepäätös saadaan joulukuussa. Tulevaa vuotta koskevien strategiarahoituksen ja lisäsuoritepäätösten hakemisesta ohjeistetaan myöhemmin erikseen. Niiden mahdollista vaikutusta ei ole huomioitu talousarviossa varovaisuusperiaate huomioiden.

Tulosalueet/yksiköt ovat tehneet perustehtävänsä koskevat kulubudjetit. Niihin sisältyvät kustannukset rahoitetaan kuntayhtymän yhteisestä kassasta. Tällä linjauksella halutaan varmistaa yksiköiden työrauha sekä keskittyminen laadukkaan opetustoiminnan järjestämiseen. Yksiköiden tavoiteasetannassa toiminnalliset tavoitteet ovat keskeisiä. Valtionosuusrahoitus on ns. yleiskatteista, mikä tarkoittaa koulutuksen järjestäjän vapautta kohdentaa saamansa rahoitus haluamallaan tavalla toimintansa järjestämiseen.

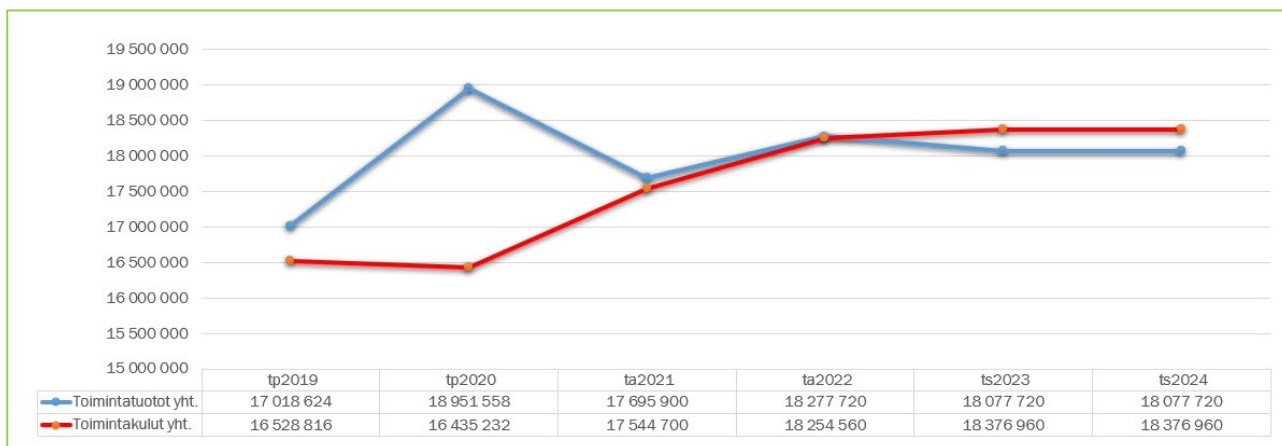

Talousarviovuoden taloustavoitteet

Kuntayhtymän keskeisenä taloudellisenä tavoitteena on, että käyttötalousmenot ja osa investointimenoista katetaan toiminnasta saatavilla tuloilla. Näitä tuloja ovat OKM:n maksama valtionosuusrahoitus ammatillisen koulutuksen järjestämiseen ja muut koulutuksesta saatavat myyntituotot sekä maksullisena palvelutoimintana järjestettävästä koulutuksesta ja muusta toiminnasta saatavat tulot. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen jo muutamia vuosia jatkunut heikko ennakoitavuus edellyttää kuntayhtymältä toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden jatkuvaa parantamista sekä tarvittaessa sopeuttamistoimia.

Kuntayhtymän tulot ovat alentuneet aikavälillä 2014-2019 20,0 miljoonasta 17,0 miljoonaan. Samanaikaisesti kuluja on pystytty karsimaan 17,6 miljoonasta 16,5 miljoonaan, joten tulojen pienentyminen on ollut nopeampaa kuin kulujen. Tätä rakenteellista epäsuhtaa pyritään oikaisemaan suunnitelmakaudella kulujen hallinnalla sekä tuloja lisäämällä.

Toimintatuotot ja -kulut

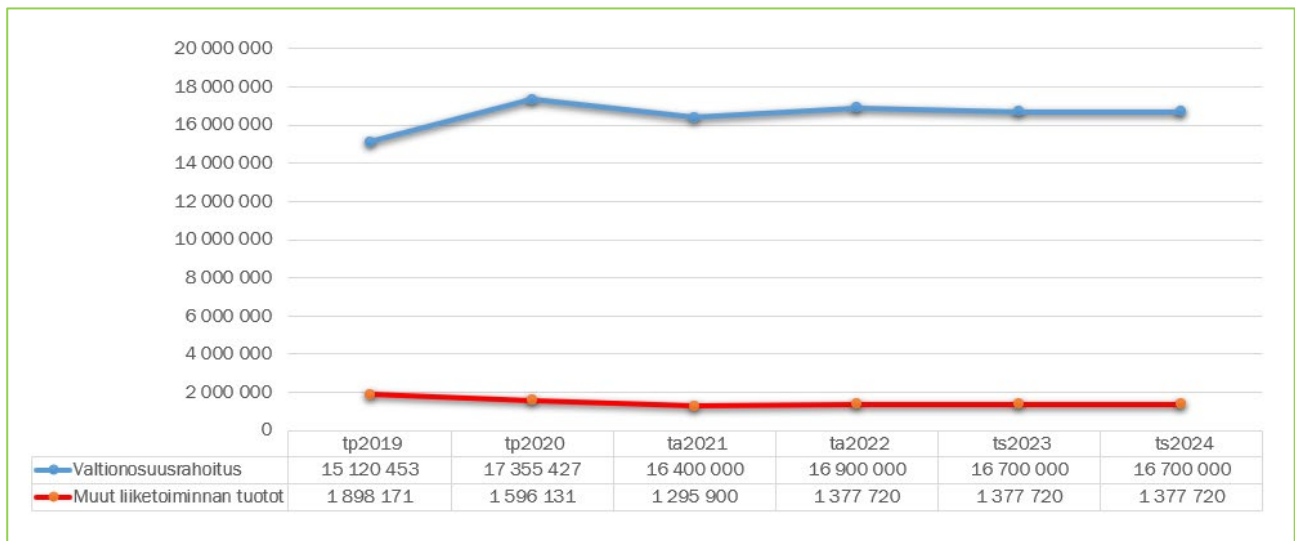
Vuoden 2022 tulo- ja rahoitustuotoksen arvioidaan olevan noin 0,6 milj. euroa suurempi kuin vuoden 2021 talousarviossa. Vuoden 2022 kulujen arvioidaan puolestaan nousevan noin 0,7 milj. euroa vuoden 2021 talousarvioon verrattuna. Suunnitelmavuosien 2023 ja 2024 kulujen on arvioitu olevan hieman suuremmat kuin vuonna 2022. Toimintakatteeksi arvioidaan vuonna 2022 noin 23.000 euroa. Suunnitelmavuosina 2023-2024 toimintakatteen ennakoidaan jäävän hieman negatiiviseksi. Vuosikatteen arvioidaan muodostuvan vuosia 2020 ja 2021 huonommaksi eikä vuosikate tule riittämään poistojen kattamiseen koko taloussuunnitelma-kaudella.

Toimintakate, rahoitustuotot ja kulut ja vuosikate

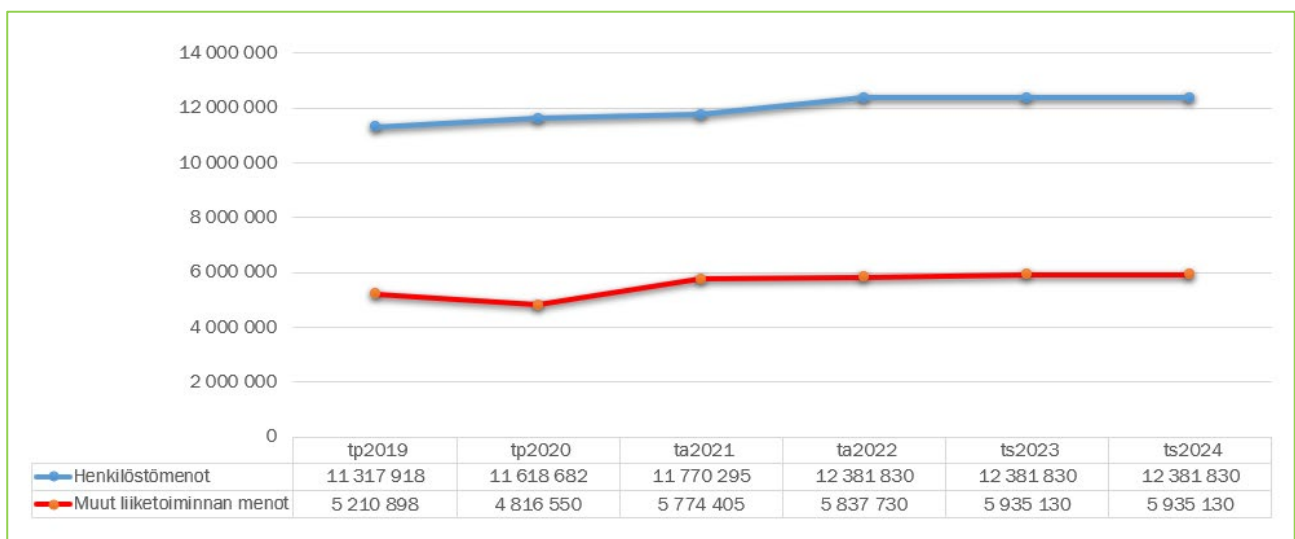

Suunnitelmakauden kahtena viimeisenä vuotena 2023-2024 kuntayhtymän taloudellisen tilanteen odotetaan ainakin hetkellisesti heikentyvän vuosikatteen jäädessä negatiiviseksi. Tähän vaikuttaa ensinnäkin se, että maan hallituksen ammatilliseen koulutukseen kohdennama lisäpanostus (lisäsuoriterahoitus) päättyy näillä näkymin 2022. Toisaalta oppivelvollisuuden pidentyminen ja toisen asteen maksuttomuuden voimaantulo tekevät talouden enustamisesta aikaisempaa vaikeampaa. Tässä kohtaa on myös muistettava se, että saatava valtionosuusrahoitus on suunnitelmakaudella 2022-2024 alttiimpi muutoksille kilpailutilanteen vaikuttaessa erityisesti suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen.

Valtionosuusrahoitus ja muut liiketoiminnan tuotot

Henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan menot

Talousarvion sitovuus

Talousarvio on valtuustoon nähden sitova kuntayhtymätasolla seuraavasti:

- käyttötalouden ja tuloslaskelman osalta nettomääräisesti (€)
- investointien ja rahoituksen osalta nettomääräisesti (€)
- rahoituksen perusteena olevan opiskelijavuosien vähimmäismäärän osalta
- toiminnallisten tavoitteiden osalta

Hallitus määrittelee tarvittaessa muut sitovuustasot sekä tarkemmat talousarvion toimeenpano-ohjeet.

9. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on oleellinen osa organisaation johtamista. Sen tavoitteena on toiminnan tuloksellisuuden (= taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) varmistaminen ja parantaminen sekä toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Johdolla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan ja sisäiseen tarkastukseen. Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintarutiineihin sisältyvää toimintojen ja varojen käytön valvontaa. Sitä varten ei ole erillisiä toimielimiä. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, suunnitellulla ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäinen tarkkailu toteutuu johtamisjärjestelmällä ja siihen liittyvällä tavoitteiden määrittelyllä ja asettamisella, johdonmukaisena organisaationa ja toimivina laskenta- ja raportointijärjestelminä. Organisaatio ja viranhaltijoiden toimivalta on määritelty kuntayhtymän hallintosäännössä, jonka viimeisin versio otettiin käyttöön 1.8.2019.

Toimintaohjeita sisältyy mm. vuosittain hyväksyttävään talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen, jota laadittaessa sisäisen valvonnan näkökulma on otettu huomioon. Jokaisen esimiesasemassa olevan tehtävänä on huolehtia toimialueensa sisäisestä valvonnasta.

Kunnallishallinnossa seuranta on ennen muuta luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat tavoitteiden asettamisen ja saavuttamisen valvonta, valmistelun ja esittelyn valvonta sekä johtamistoiminnan toimivuuden valvonta.

Kuntayhtymään ei ole perustettu erityistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai sisäisen tarkastajan tehtävää. Palvelua ei ole myöskään hankittu ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Viranhaltijatyönä on suoritettu kassojen ja rahavirtojen tarkastusta.

Sisäistä valvontaa ohjaa kuntayhtymän hallituksen 2012 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje, valtuuston 2014 hyväksymä riskienhallintapolitiikka ja hallituksen 2016 hyväksymä riskienhallinnan järjestämisen ja raportoinnin ohjeistus. Näitä täydentävät sekä valtuuston 2016 hyväksymät ja vuonna 2020 päivitetty varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteet että hallituksen hyväksymä sijoituspolitiikka.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa sisältää kuntayhtymätasoisien ulkoisen tuloslaskelman tilikauden ylijäämään/alijäämään saakka. Tilikauden tulos osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tilikauden ylijäämä/ alijäämä näyttää toiminnan tulokellisuuden huomioiden aikaisempien vuosien hyvien tulosten perusteella tehtyjen investointivarausten ja muiden vapaaehtoisten varausten käytöstä aiheutuvan poistoeron ja vapaaehtoisten varausten vähennykset. Ulkoisen tuloslaskelman yhteydessä on esitetty Kuntaliiton talousarviosuosituksen mukaisia tulokellisuuden tunnuslukuja.

Toimintatuotot	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Myyntituotot	17 991 341	17 105 550	17 562 900	17 362 900	17 362 900
Liiketoiminnan myyntituotot	635 914	705 550	662 900	662 900	662 900
Valtionosuusrahoitus	17 355 427	16 400 000	16 900 000	16 700 000	16 700 000
Maksutuotot	53 363	60 800	45 000	45 000	45 000
Tuet ja avustukset	610 880	332 750	501 420	501 420	501 420
Vuokratuotot	110 256	105 700	105 500	105 500	105 500
Muut toimintatuotot	185 718	91 100	62 900	62 900	62 900
Toimintatuotot yhteensä	18 951 558	17 695 900	18 277 720	18 077 720	18 077 720
Toimintakulut	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Henkilöstökulut	-9 431 640	-9 497 730	-10 095 650	-10 095 650	-10 095 650
Palkat ja palkkiot	-9 431 640	-9 497 730	-10 095 650	-10 095 650	-10 095 650
Henkilösivukulut	-2 187 042	-2 272 565	-2 286 180	-2 286 180	-2 286 180
Eläkekulut	-1 962 889	-1 988 400	-2 005 040	-2 005 040	-2 005 040
Muut henkilösivukulut	-290 794	-334 165	-331 140	-331 140	-331 140
Henkilöstökorvaukset	66 642	50 000	50 000	50 000	50 000
Henkilöstökulut yhteensä	-11 618 682	-11 770 295	-12 381 830	-12 381 830	-12 381 830
Palvelujen ostot	-2 324 992	-2 881 945	-2 663 510	-2 708 760	-2 708 760
Asiakaspalvelujen ostot	-336 913	-547 700	-400 800	-400 800	-400 800
Muiden palvelujen ostot	-1 988 078	-2 334 245	-2 262 710	-2 307 960	-2 307 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 041 053	-2 382 300	-2 607 640	-2 659 790	-2 659 790
Ostot tilikauden aikana	-2 041 053	-2 382 300	-2 607 640	-2 659 790	-2 659 790
Avustukset	-8 053	-11 120	-9 720	-9 720	-9 720
Vuokrat	-210 433	-271 090	-349 190	-374 190	-374 190
Muut kulut	-232 020	-227 950	-242 670	-242 670	-242 670
Toimintakulut/ menot yhteensä	-16 435 232	-17 544 700	-18 254 560	-18 376 960	-18 376 960

Toimintatuotot	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Toimintakate	2 516 326	151 200	23 160	-299 240	-299 240
Rahoitustuotot ja kulut	190 788	150 500	120 500	120 500	100 000
Korkotuotot	203 216	150 000	120 000	120 000	100 000
Muut rahoitustuotot	71 794	2 500	5 000	5 000	5 000
Muut rahoituskulut	-84 222	-2 000	-4 500	-4 500	-5 000
Vuosikate	2 707 114	301 700	143 660	-178 740	-199 240
Poistot ja arvonalennukset	-1 592 336	-1 688 330	-1 928 540	-1 930 000	-1 930 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 592 336	-1 688 330	-1 928 540	-1 930 000	-1 930 000
Tilikauden tulos	1 114 778	-1 386 630	-1 784 880	-2 108 740	-2 129 240
Poistoero ja varaukset	103 292	143 000	143 000	143 000	143 000
Poistoeron lisäys/vähennys	93 392	93 000	93 000	93 000	93 000
Varausten lisäys/vähennys	9 900	50 000	50 000	50 000	50 000
Tilikauden yli/alijäämä	1 218 070	-1 243 630	-1 641 880	-1 965 740	-1 986 240

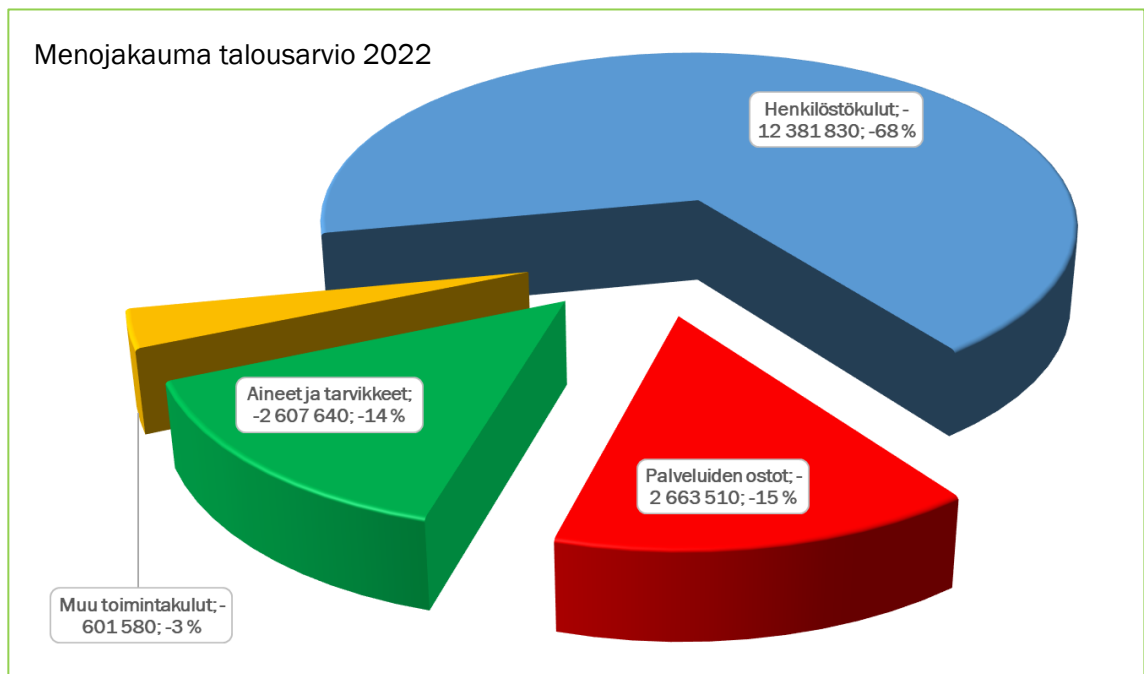
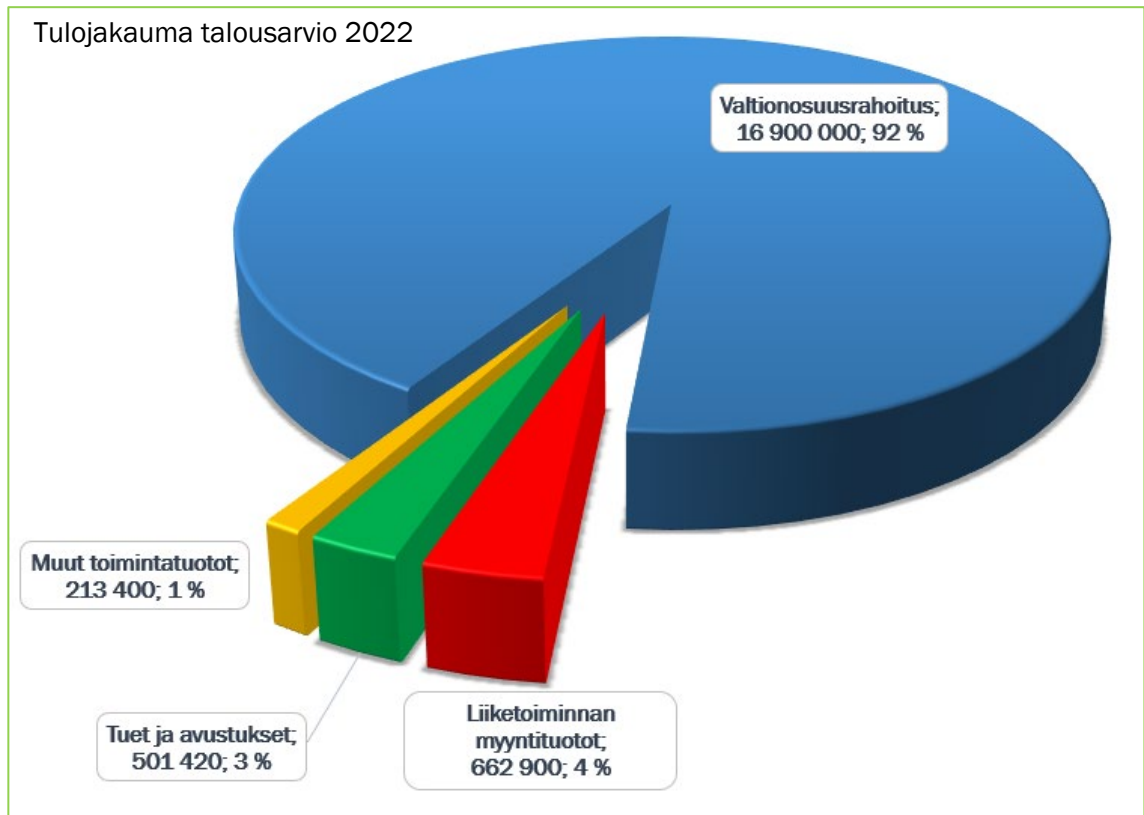
Tuloslaskelmaosan tunnusluvut:	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Toimintatuotot (ulkoiset)	18 951 558	17 695 900	18 277 720	18 077 720	18 077 720
Toimintakulut (ulkoiset)	-16 435 232	-17 544 700	-18 254 560	-18 376 960	-18 376 960
Toimintatuotot % toimintakuluista	115,3	100,9	100,1	98,4	98,4
Toimintakate %	13,3	0,9	0,1	-1,7	-1,7
Vuosikate %	14,3	1,7	0,8	-1,0	-1,1
Vuosikate % poistoista	170,0	17,9	7,4	-9,3	-10,3
Kertynyt ylijäämä 31.12.	1 218 070	-1 243 630	-1 641 880	-1 965 740	-1 986 240

Toimintatuotot riittävät käyttösuunnitelmien mukaisiin toimintakuluihin talousarviovuonna 2022, mutta eivät enää suunnitelmavuosina 2023-2024. Vuosikate tulee olemaan koko suunnitelmakauden 2022-2024 riittämätön kattamaan käyttöomaisuuden suunnitelman mukaisia poistoja.

Poistosuunnitelma ja poistopohjat on tarkastettu talousarvion laadinnan yhteydessä. Hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat vastaavat niiden todellista teknistä ja taloudellista käyttöikä ja tulon tuotto-odotuksia.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyyden kannalta kuntayhtymän talous on heikkenevä, koska talousarvio- ja suunnitelmakaudella vuosikate jää negatiiviseksi ja tilikauden tulos suunnitelman mukaisten poistojen ja tilinpäätöserien jälkeen alijäämäiseksi. Huolestuttavaa tämän hetkessä kehityksessä on se, että kuntayhtymän omapääoma pienenee vauhdilla, ellei tätä kehitystä saada käännettyä parempaan suuntaan. Vuoden 2020 hyvä positiivinen tulos korjasi tilannetta ainoastaan kertaluontoisesti. Tällä kohtaa on toki muistettava kirjanpitolautakunnan (Kila) kirjaamisohje, joka velvoitti kirjaamaan saadun lisäsuoriterahoituksen kokonaan vuoden 2020 tuloksi, vaikka kustannusvaikutus kohdentuu myös nyt käsiteltävälle suunnitelmakaudelle.

Käyttötalouden tulo- ja menojakauma

Palkkaus- ja henkilöstömenot

Yleiskorotuksena (TES) on palkkoihin vuonna 2022 arvioitu 1,0 %. Sijaisten palkkaus toteutetaan harkitusti ja henkilöstön vähennykset arvioidaan eläköitymisten yhteydessä ja määräaikaisten sopimusten päättyessä. Henkilöstökulujen muodostaessa noin 2/3 kuntayhtymän kokonaiskuluista, on henkilöstöpolitiikan onnistunut hallinta keskeinen menestystekijä kuntayhtymän talouden tasapainottamisessa.

INVESTOINTIOSA

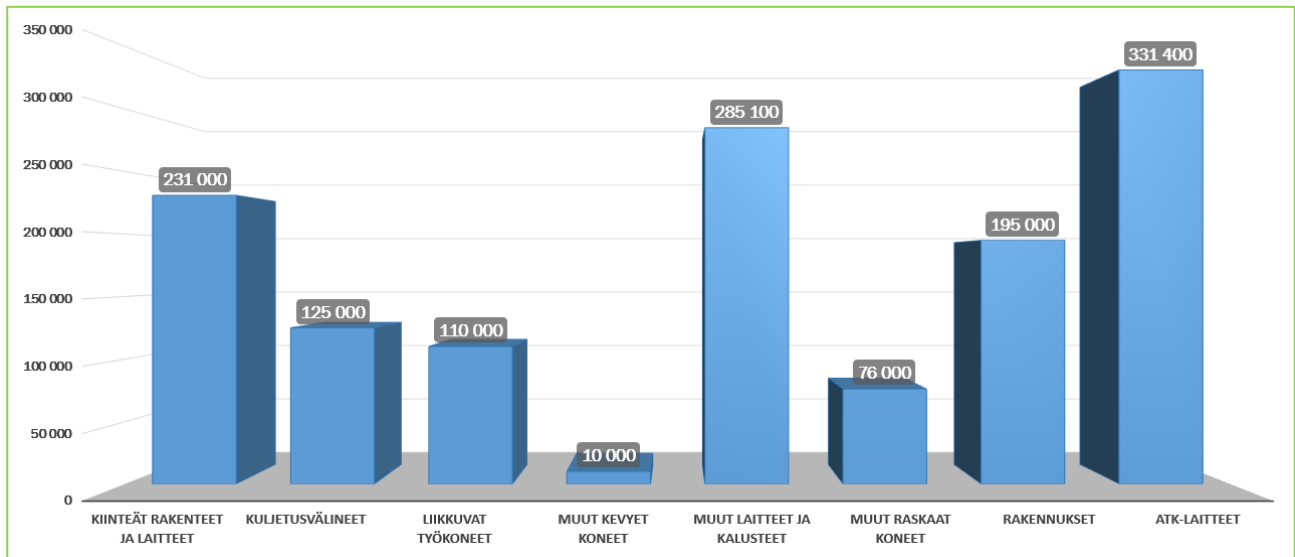
Investoinnit

Investointiosassa on varattu määrärahat yhtymähallituksen käyttöön aineettoman omaisuuden hankintaa, rakentamista, kiinteitä rakenteita, laitteita, koneita ja kalustoa varten. Valtuuston suhteen sitova tavoite on investointeihin myönnetyn määrärahan nettosumma. Suunnitelmakaudella toteutetaan kuntayhtymän perustehtävän kannalta välttämättömimmät hankinnat ja investoinnit. Nämä kohdistuvat pääasiassa opetuksessa tarvittaviin laitteisiin ja kalustoon sekä ict-kaluston ajantasaistamiseen. Investointien määrä vuonna 2022 on noin 1,4 milj. euroa. Tästä rakentamisen ja kiinteiden rakenteiden osuus on noin 0,4 milj. euroa. Varsinaisten investointien lisäksi toiminta edellyttää vuosittain pienkaluston käyttöloushankintoja. Pienkaluston hankintarajaa korotettiin aikaisemmasta alle 5 000 eurosta alle 10 000 euroon 1.1.2020 alkaen.

Kuntayhtymä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Investointimenot	-1 166	-2 682	-1 363	-1 300	-1 000
Irtain omaisuus	-1 004	-1 109	-937	-900	-800
Osakkeet ja arvopaperit	0	0	0	0	0
Ohjelmistot	-32	-53	0	0	0
Maa-alueet	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-131	-1 520	-426	-400	-200
Rakennukset	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myynti	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	0	0	0	0	0
Valtionavustukset	0	0	0	0	0
Muut investointitulot	0	0	0	0	0
Kuntien osuudet	0	0	0	0	0
Nettomeno	-1 166	-2 682	-1 363	-1 300	-1 000

Jotta korjausvelkaa ei syntyisi, välttämättömiin korvausinvestointeihin tulisi vuosittain käyttää poistoja vastaava määrä. Jotta nämä välttämättömät investoinnit voidaan toteuttaa kaavamatta edellisten tilikausien ylijäämään, tulisi vuosikatteen olla poistojen suuruinen. Tähän tasoon ei suunnitelmakaudella päästä. Uusinvestointeja, peruskorjaus-, tasonparannus- ja laajennusinvestointeja voidaan rahoittaa koulutuskuntayhtymän perustehtävän kannalta tarpeettoman omaisuuden myynnillä sekä taseeseen kertyneellä ylijäämällä.

Taseinvestoinnit 2022 käyttöomaisuusryhmittäin

Kuntayhtymän rakentamishjelma ja irtaimen omaisuuden hankintaohjelma v. 2022

Rakentamishjelma 2022	
Yksikkö / Investointiesitys	Investointi euroa
Laukaa	60 000
Uuden koulutilan valmistelu ja suunnittelu	60 000
Saarijärvi	211 000
Icombi Classic yhdistelmäuneille kiinteät jalustat	15 000
Konehallin, A, B, Viispiippusen ja D-talon lämmönvaihtimet	65 000
Viispiippusen ja B-talon katon tiivistys - arvio	25 000
Keittiö-ruokalan saneeraus-uudisrakennus- suunnittelu	35 000
Sinisen talon katon kunnostus, arvio tulossa	18 000
Kolkanlahti Oppilasasuntolan peruskorjauksen jatkaminen omana työnä	40 000
Konehallin yksipilarinostimen korjaus/uusinta - korjaus.	13 000
Äänekoski Piilola	155 000
Nosto-ovet 3 kpl C- rakennus	15 000
Sosiaalitilojen kunnostus C- rakennus	40 000
Oppilasasuntola 2022 lopputyöt	100 000
Kaikki yhteensä	426 000

Irtaimen omaisuuden hankintaohjelma 2022	
Tulosityksikkö/Investointiesitys	Investointi euroa
Laukaa	40 000
Kuljetusvälineet	25 000
Muut laitteet ja kalusteet	15 000
Saarijärvi	187 500
Atk-laitteet	33 000
Kuljetusvälineet	35 000
Muut laitteet ja kalusteet	119 500
Viitasaari	82 000
Atk-laitteet	11 000
Kuljetusvälineet	25 000
Liikkuvat työkoneet	10 000
Muut kevyet koneet	10 000
Muut raskaat koneet	26 000
Äänekoski Opinahjo	84 100
Atk-laitteet	69 500
Muut laitteet ja kalusteet	14 600
Äänekoski Piilola	543 900
Atk-laitteet	217 900
Kuljetusvälineet	40 000
Liikkuvat työkoneet	100 000
Muut laitteet ja kalusteet	136 000
Muut raskaat koneet	50 000
Kaikki yhteensä	937 500

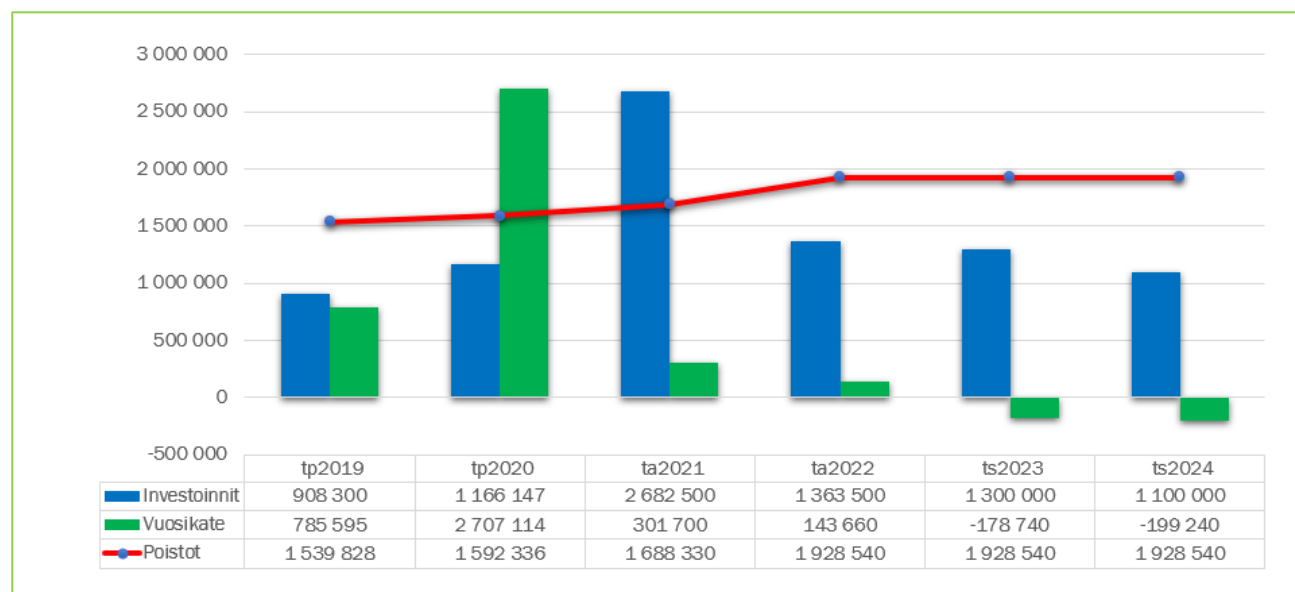
RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa rahan lähteet ja rahan käyttö. Investointeihin käytetään tulo-rahoituksen riittämättömyyden vuoksi myös aikaisempien tilikausien ylijäämää. Kuntayhtymässä on otettu käyttöön myös Kuntarahoituksen tarjoama leasingrahoitusmalli, jolla tarkoitetaan käyttöomaisuuden pitkäaikaista vuokrausta.

Kuntayhtymä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulorahoitus:	2 707	302	144	-178	-199
Vuosikate	2 707	302	144	-178	-199
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0
Investoinnit:	-1 166	-2 682	-1 363	-1 300	-1 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 166	-2 682	-1 363	-1 300	-1 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Käyttömaisuudet myyntitulot	0	0	0	0	0
Tulorahoitus ja investoinnit netto	1 540	-2 381	-1 219	-1 479	-1 199
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 111	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-47	0	0	0	0
Saamisten muutos	-978	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-86	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-1 111	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 540	-2 381	-1 219	-1 479	-1 199

Rahoitusosan tunnusluvut					
	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Investointien tulorahoitus %	232,2	11,3	10,6	13,8	19,9

Rahoituslaskelma osoittaa tulorahoituksen riittävyyden investointimenoihin. Tulorahoituksen riittämättömyys ei kuitenkaan talousarviovuonna eikä suunnitelmavuosina vielä heikennä merkittävästi kuntayhtymän maksuvalmiutta, koska kuntayhtymällä on likvidivarojen lisäksi käytössä sijoitusvaroja. Tähän ei kuitenkaan saa tuudittautua, vaan on tehtävä töitä talouden kokonaistasapainottamisen eteen. Vuosikate tulisi olla = suunnitelmapoistot = korvausinvestoinnit (tasapainossa oleva talous).

TALOUSSUUNNITELMAN YHDISTELMÄ

Kuntayhtymän käyttötalouden tulot ja menot v. 2020–24

Käyttötalous 1 000€	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulot:	18 952	17 696	18 278	18 078	18 078
Muutos % ed. tilikauteen 2019	10,2	-7,1	3,2	-1,1	0,0
Menot:	16 435	17 545	18 255	18 377	18 377
Muutos % ed. tilikauteen 2019	-0,6	6,3	3,9	0,7	0,0
Toimintakate	2 516	151	23	-299	-299
Rahoitustuotot ja kulut	191	150	121	121	100
Vuosikate	2 707	301	144	-178	-199
Käyttöomaisuuden poistot	1 592	1 688	1 929	1 930	1 930
Poistoeron vähennys	93	93	93	93	93
Varausten vähennys	10	50	50	50	50
Tilikauden tulos	1 218	-1 244	-1 642	-1 965	-1 986